

Duplican

glasilo KS Duplica

brezplačen izvod

december 2013

Prejmejo vsa gospodinjstva Krajevne skupnosti Duplica

DELOVANJE IN PRIPRAVLJANJE MLADIH GASILCEV V PGD DUPLICA

2013

AKTIVNOSTI NAŠIH DRUŠTEV

VRTIČKI IN GOZDOVI V VRTCU

DOGAJANJE V KS DUPLICA

MEDGENERACIJSKO DRUŽENJE

- 4** Praznik KS Duplica 2013
- 5** Kapelica na Duplici
- 6** Obnova spomenika v Rudniku in pomladitev organizacije
- 7** KS Duplica
- 12** Utrinki iz osnovne šole
- 14** Utrinki iz vrtca
- 18** Društva
- 26** Kultura
- 28** Krajski spregovorijo
- 30** Predstavijo se nam
- 35** Prestavitev podjetja

Praznik KS Duplica 2013 - športniki so se pomerili v balinanju in dosegli odlične rezultate

Mjuzikl Želvica Bara gre na morje

Gasilsko društvo Duplica - požar grmičevja

Verine zvezdice na dobrodelnem koncertu Z roko v roki

Maja Strle - mlada pesnica OŠ Marije Vere

Glavna in odgovorna urednica: Špela Bagon
Uredniški odbor: Bogdan Pogačar, Miro Suhadolčan,
Miran Čas, Milena Marinič, Dragica Požek, Jožica S. Zabret,
Alojz Kahne in Špela Novak
Grafično oblikovanje: G-Studio
Tisk: Tiskarna Vovk
Naklada: 2.200 izvodov
Duplica, december 2013

Drage krajanke, dragi krajani.

Pred vami je 4. številka glasila Dupličan. V njej je odsev skoraj vsega tistega, kar se je zgodilo skozi leto v družabnem življenju na Bakovniku in Duplici. Vsakemu izmed nas čas hitro teče in marsikatero prireditve ali dogodka se človek ne more udeležiti, zato je prav, da se presek dogajanja v naši skupnosti zabeleži v našem glasilu. S tem posameznemu dogodku dodamo tudi zgodovinsko neizbrisen pečat. Iz leta v leto lažje pripravimo gradivo za glasilo, saj se prebivalci vedno bolj angažirate na različnih družbenih področjih – na kulturnem, športnem, prostočasnem itd.

Vsem, ki kakor koli delujete v smeri popestritve in izboljšanja kvalitete našega mikro okolja, in seveda tistim, ki sodelujete pri pripravi glasila, se najlepše zahvaljujem. V bodoče pa želim, da še naprej ustvarjamo okolje, v katerem bo vsak izmed nas ponosen na to, da je Dupličan.

Ob koncu naj vam zaželim še vesele božične praznike ter srečno in brezskrbno novo leto 2014!

Bogdan Pogačar,
predsednik Sveta KS Duplica

Franc Svetelj | Foto: Franc Svetelj

Praznik **KS Duplica 2013**

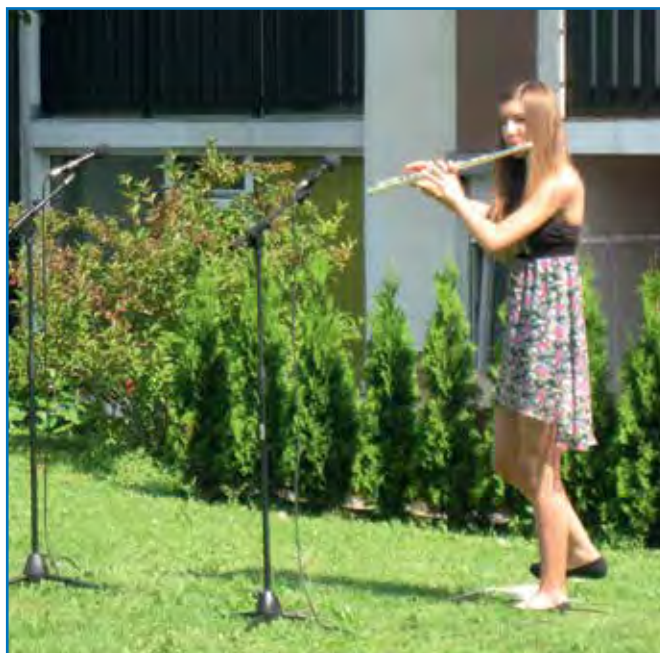
Ob prazniku KS Duplica so se krajani naše največje KS v soboto, 15. junija 2013, zbrali v parku ob Jakopičevi ulici, kjer so jim najmlajši iz vrtca Pestrna in učenci OŠ Marije Vere pripravili pester kulturni program. V prostorih KS so si lahko krajani ogledali tudi kiparsko razstavo v organizaciji Zavoda Oreli iz Kamnika.

Po uvodnem pozdravu podpredsednika Sveta KS Bogdana Pogačarja, ki je med drugim zaželel čimprejšnje okrevanje predsedniku KS dr. Miranu Času, je zbrane nagovoril župan Občine Kamnik Marjan Šarec, ki je vsem čestital ob prazniku in jim zaželel prijetnega druženja. Prireditve sta se udeležila tudi ob poslanca DZ iz občine Kamnik Brane Golubovič in mag. Matej Tonin.

Ta dan so se na športnih igriščih, na bližnjem balinišču in v športnem parku ob Vili športniki pomerili v balinanju, šahu ter maratonu 384 minut košarke za pokal KS Duplica.

Med osmimi balinarskimi ekipami iz Kamnika, Cerkelj, Vodice, Mengša in Ljubljane so se na prvo mesto uvrstili domači balinarji Franc Erazem, Jože Gerželj in Franc Bedič, sledili pa sta jim ekipi Cerkelj in Vodice. Šahisti so se na turnirju uvrstili po naslednjem vrstnem redu: Kocijančič, Božič, Ajtnik, Veskovič, Koširjeva, Verbole, Ogrinec, Semeja in Bergant.

Ob zaključku tekmovanja se je Bogdan Pogačar vsem udeležencem zahvalil za sodelovanje in najboljšim podelil pokale ter priznanja. ■

V kulturnem programu je na flavto zaigrala Anja Šprah

Praznik KS Duplica so svojim nastopom popestrili najmlajši iz enote Pestrna vrtca Antona Medveda

Marjan Jerman | Foto: Marjan Jerman in Bogdan Pogačar

Kapelica na Duplici

Ideja za postavitve kapelice na Duplici je stara že več kot 10 let. Potrebo po njeni postavitvi smo večkrat obravnavali na sejah Sveta KS Duplica.

Poizvedovali smo o morebitnih slikah in imeli srečo, da smo eno v sredini letošnjega leta uspeli celo pridobiti. Ravno takrat je bila kapelica v takšnem stanju, da bi jo lahko postavili. Dolgo časa smo iskali primerno lokacijo – nad avtobusno postajo na Duplici, južno od Pošte pri baru Petelin. Na priporočilo spomeniškega varstva Kranj je bila določena končna lokacija: v kotu križišč na domačiji Škrlec pri Marjanu Jermanu. Načrt za izdelavo je narisal Bogdan Pogačar, pri čemer se je zgledoval po kapelici v Kamniku na Grabnu in kapelici v Stranjah, ki naj bi bili izdelani sočasno kot prvotna kapelica na Duplici, ki je bila zgrajena med leti 1850 in 1870. Pri dokumentaciji za prigrasitev del sprva nismo mogli pridobiti gradbenega dovoljenja. Nazadnje nam je uradno dokumentacijo za izgradnjo kapelice priskrbel Jože Skok.

Originalni kip Marije Pomagaj z Jezusom v naročju je Krtinčeva mama (Pestotnikova mama) rešila preden so kapelico podrli in ga podarila nekomu iz Tuhinjske doline, ki ji je tisti dan pripeljal drva. V novo zgrajeni kapelici bo nameščen nadomestni kip, ki ga bo podaril Miro Bider iz Šmarce, prvotni kip pa bo ostal pri sedanjem lastniku.

V letošnjem letu bomo dokončali še strešno kritino. Uradna otvoritev z blagoslovom kapelice pa je predvidena v mesecu maju 2014. ■

Prvotna kapela, ki je bila postavljena med leti 1850 in 1870

Nova nastajajoča kapela v kotu križišč na domačiji pri Marjanu Jermanu

Obnova spomenika v Rudniku in pomladitev organizacije

»Ko sem pred več kot 50 leti vstopil v organizacijo ZBB NOV na Duplici, je ta štela 450 članov, danes pa nas je le še 46,« je na občnem zboru KO ZB NOV Duplica, ki se ga je sredi junija 2013 udeležilo 30 članov in članic, dejal njen dolgoletni predsednik Rado Suhadolc.

Polovica članov je že dopolnila 80 let. Čeprav je v zadnjem času v organizacijo vstopilo nekaj mlajših članov, so udeleženci smatrali, da je ena najpomembnejših nalog – pomladitev organizacije z mlajšimi člani.

Poleg tega so podprli tudi prizadevanja KO ZB NOV Duplica, da bi letos, s sodelovanjem občin Kamnik in Domžale, obnovili spomenik leta 1945 padlim žrtvam v Rudniku, ki so ga postavili leta 1960 ob odprtju vodovoda v Rudniku. Pred leti obnovljen spomenik je začel ponovno razpadati, zato so menili, da bi ga morali prenoviti tako, da bi lahko ključoval vremenskim nevšečnostim daljše obdobje.

To se je letos res zgodilo. Občina Kamnik je skupaj z občino Domžale ta spomenik v celoti prenovila in tako izpolnila obljubo, ki sta jo na lanski januarski spominski svečanosti v Rudniku dala župana – kamniški Marjan Šarec in domžalski Toni Dragar.

Na občnem zboru krajevnice organizacije so tudi poudarili, da naj bi osrednja sredstva javnega obveščanja namenila več pozornosti poročanju o dogodkih v spomin na naš narodnoosvobodilni boj in trpljenje naših ljudi v izgnanstvu in okupatorjevih taboriščih.

Krajevna organizacija vsako leto ob dnevu mrtvih poskrbi za spominske svečanosti ob spomenikih NOB na območju KS Duplica, v Šmarci in Rudniku.

Tako je bilo tudi letos, ko se je teh prireditev s kulturnim programom konec oktobra udeležilo okoli trideset učencev višjih razredov Osnovne šole Marije Vere na Duplici. Pod vodstvom učiteljice Alenke Marcus in Maje Drolec so pripravili lep spored recitacij pred spomenikoma padlih borcev na Duplici in v Šmarci.

K prenovljenemu spomeniku v Rudniku pa so venec položili člani KO ZB NOV Duplica, predsednik Rado Suhadolc in člani Ivan Repovš, Vinko Žebovec ter Lojze Kahne. ■

Polaganja venca k obnovljenemu spomeniku NOB v Rudniku se je udeležil tudi najstarejši član ZZ NOV Duplica – 89-letni borec NOV Vinko Žebovec iz Rudnika.

Spominska svečanost pred spomenikom NOB v parku na Duplici

Z menjalnim krogom smo na Duplici pokazali, da so alternative možne

»S prijateljico Matejo sva nekako v istem času prišli na idejo, da bi bilo na Duplici potrebno obuditi blagovno menjavo. Žalostno je namreč gledati ljudi, ki se dnevno valijo proti Qlandiji, ki postaja center družabnega življenja in kompulzivnega potrošništva, medtem ko se mlajšim generacijam nehote predaja sporočilo, da je nakupovanje zabavno početje. Nenazadnje – kaj neki je zabavnega na tem, da so na mestu nekdanje tovarne, ki je nekoč zaposlovala 5000 ljudi, nastale trgovine, ki jemljejo ljudem še tisto malo, kar jim je ostalo, medtem ko nudijo delo le študentom in redkim začasno zaposlenim?

Čas je, da alternativo velikim trgovskim centrom ne vidimo samo v manjših trgovinah, za katere smo med drugim tudi na Duplici videli, da v spopadu z »velikani« nimajo možnosti za preživetje, temveč v alternativnih oblikah potrošništva. Menjalni krog spada med slednje, saj se osredotoča na blagovno menjavo, ki poteka znotraj lokalne skupnosti, in poleg menjave dobrin vključuje tudi menjavo idej ter konstruktivno druženje. Čas je, da tudi v praksi pokažemo, da se znamo zabavati na ustvarjalen način in da se zabava pravzaprav ne suče okrog denarja, temveč okrog ljudi – ljudje imamo v sebi neprecenljiv potencial, ki ga direktorji redkih dupliških tovarn oz. podjetij morda cenijo na 3–4 evre na uro, a mi zanj vemo, da se ga ne da unovčiti ali vkalupiti v zategujoče normative.

Tako sva se z Matejo odločili, da menjalni krog, ki se je zadnja leta uspešno uveljavljal v Zasavju in nekaterih drugih podeželskih krajih, predstaviva v sklopu krajevnega praznika, ki je 15. junija potekal v parku pred krajevno skupnostjo na Duplici. Na edini stojnici so se bohotile knjige, semena ter otroške igrače in oblačila, za njo pa se je našel prostor tudi za otroške pripomočke kot so stolčki za hranjenje, prenosne posteljice in vozički. Čeprav ne moremo govoriti o veliki udeležbi, smo uspeli vseeno opozoriti nase in na sam koncept: da stvari ne prodajamo ali podarjamo, temveč jih menjamo v razmerju 1 : 1. Nekdo, ki prinese npr. knjigo, jo lahko zamenja za drugo knjigo ali po dogovoru z lastnikom vozička zamenja knjigo za slednjega. Ker je pravzaprav vsaka menjava bolj ali manj stvar dogovora, je zelo zaželeno, da so lastniki teh predmetov prisotni na stojnici. Ker pa želimo menjavo približati tako otrokom kot tudi starejšim generacijam, bomo v naslednjih menjalnih kro-

gih poizkusili dati priložnost tudi gospodinjam, da bodo menjale doma narejeno pecivo in otrokom, da bodo med menjavo pokazali umetniške sposobnosti in se naučili medsebojnega sodelovanja (ne pa tekmovanja, kot ga spodbuja kapitalizem). Prav medsebojno sodelovanje ter delitev idej, dobrin in storitev (medsosedska pomoč) nas lahko reši iz krize, v katero smo zapadli, odkar nas med zobmi nosijo neoliberalistične sile s svojo idejo globalizacije, na podlagi katere služijo zgolj eni in isti, vsi ostali pa klavarno propadamo.

Prav zato se pobudniki menjalnih krogov zavedamo, kako pomembno je sodelovanje in menjava na lokalnem nivoju, saj je to edina rešitev, ki nam še ostaja pred grabežljivimi elitami, ki pod pretvezo globalnega prostega trga ustvarjajo pogoje kvečjemu za propad podjetij in posameznikov ... Če se ljudje ne bomo znašli in

pomagali drug drugemu tudi kako drugače, kot smo bili do zdaj navajeni, zlasti pod okriljem številnih »humanitarnih društev«, ki se trudijo »obuditi pacienta po smrti« in pomagati takrat, ko je za trajnostno odpravo težav že prepozno, se nam dolgoročno res slabo piše ... Zlasti pa se slabo piše generacijam, ki prihajajo za nami. Prav zato je čas za povezovanje danes in ne jutri ...

Za nami sta tako poletni in jesenski menjalni krog (12. 10. 2013), na katerem smo uspešno menjali zlasti knjige in pripomočke za likovno ustvarjanje, v soboto 21. 12. 2013 pa vas med 10 in 12 h vabimo na zimski menjalni krog, ki bo potekal v preddverju krajevne skupnosti Duplica na naslovu Jakopičeva 11, kamor ste tokrat vabljeni k menjavi knjig, DVD-jev, CD-jev in doma narejenega pekovskega peciva (razne sladice, burek, pite itd.) Po napovedih meteorologov bo letošnja zima še posebej dolga, zato je prav, da se oborožimo z znanjem, hrano in zabavo. O menjalnih krogih boste pravočasno obveščeni preko plakatov in letakov, lahko pa se nam pridružite tudi na facebook strani pod profilom Menjalni krog Kamnik, kjer lahko izmenjate stvari in storitve med sabo, se obveščate glede delitve prevoza, se povezujete, objavljate članke, si delite informacije in izkušnje ... In kar je najpomembnejše: namesto da svoje otroke peljete v trgovino, se lahko z njimi udeležite menjalnega kroga in predate »štafeto« naslednji generaciji, ker so ravno oni tisti, ki bodo morali graditi naš svet od začetka ... ■

Anja Završnik | Foto: Anja Završnik

Poslanska pisarna na Duplici

Med prvimi mu je zaželel dobrodošlico v.d. predsednika KS Duplica Bogdan Pogačar

Mineva že devet mesecev, odkar je Brane Golubović, poslanec izvoljen na listi Pozitivne Slovenije, zasedel mesto v parlamentu. Ker želi svoje poslanstvo opravljati čim bolj uspešno in v sodelovanju z občankami in občani, je marca odprl poslansko pisarno v prostorih Občine Kamnik. Že mesec dni pozneje, 29. aprila, pa je odprl poslansko pisarno tudi na Duplici, v prostorih Krajevne skupnosti Duplica, na Jakopičevi ulici 11.

Namen poslanske pisarne, ki je na Duplici odprta vsak prvi in zadnji ponedeljek v mesecu med 16:30 in 18:00, je na eni strani predstaviti delo v parlamentu in se pogovoriti o aktualnih političnih razmerah ter na drugi strani odgovoriti na vprašanja in dileme občank in občanov.

Med prvimi mu je zaželel dobrodošlico v.d. predsednika KS Duplica Bogdan Pogačar, ki mu je predstavil nekatere zadnje pridobitve na Duplici ter načrte za v prihodnje. Izrazil je tudi zadovoljstvo, da se je kot nekdanji član KS Duplica odločil opravljati poslansko pisarno tudi na Duplici.

Poleg uradnih ur v pisarni je poslanec na voljo tudi druge dneve v tednu po predhodnem dogovoru po elektronski pošti, socialnem omrežju ali telefonu.

Kontakt:

Elektronski naslov: brane.golubovic@dz-rs.si
Mobilna št.: 031 735 563

Brane Golubović je prepričan, da so ukrepi, ki smo jim bili priča v teh 6 mesecih, posledica tega, da se je politika skupaj z vsemi družbenimi skupinami dolga leta izogibala številnim neprijetnim vprašanjem na način, da jih enostavno ni reševala, misleč, naj se drugi (torej nasledniki) ukvarjajo s tem. Lažje je bilo delati in govoriti stvari, ki so bile všečne. Minevala so leta in mandati, v tem

času pa so majhni problemi postali veliki, veliki pa še večji. Takšna nojevska drža prej ali slej pripelje do točke streznitve, ki je običajno precej huda. In ta trenutek je nastopil s sedanjo gospodarsko krizo, ko moramo z dragimi obrestmi plačevati čas zamujenih priložnosti. Nastopil je tudi čas, ko ni več priljubljeno biti politiki. Ampak tako je tudi prav. Politika naj si ugled in zaupanje pridobi nazaj z delom ne pa z dobrikanjem in leporečjem. Sloveniji je uspelo ustaviti prosti pad, v katerem se je že znašla in od tukaj naprej je vse odvisno od nas samih. Naj bo naslednje leto takšno, kot si ga želimo in vsi skupaj tudi zaslužimo. ■

Dragica Požek

Vrtičkarji na Duplici

Že vrsto let imamo krajanji Duplice, predvsem blokovski stanovalci, to prednost, da nekaj povrtnine lahko pridelamo tudi sami.

Nekateri večje, drugi manjše vrtičke smo si uredili na zemljišču ob nekdanjem kino domu, pa vse tja do zadnjega bloka na južnem delu. Nekoč je bila uporaba zemljišča brezplačna.

Pred tremi leti, ko je začel veljati nov občinski pravilnik o zemljiščih, pa nam je Občina ponudila uporabo zemljišča proti plačilu, saj je to zemljišče občinsko. Vendar je ta najemnina, glede na lokacijo oziroma bližino bivališča nas vseh, zgolj simbolična.

Za nas najemnike pa bi bilo dobrodošlo in koristno, da bi odgovorni občinski predstavniki imeli posluh tudi za to, da vrtnine in povrtnine nujno potrebujejo vodo.

Predlog vrtičkarjev je, da odgovorni predstavniki začnejo razmišljati, kako bi vrtom omogočili dostop do vode za zalivanje.

Samo v razmislek: na določenih razdaljah bi bilo potrebno napeljati vodo na pipo s števcem.

Uporaba vode bi se zaračunavala po izmerjeni kvadraturi najetejga vrta vsako leto sproti ob izdaji računa za najemnino ali mesečno po porabi posameznika.

Na koncu se želimo odgovornim predstavnikom Občine zahvaliti za dobro sodelovanje in tudi dobro delo v bodoče. ■

Dragica Požek

Dnevni center KS Duplica

Člani Sveta KS so prisluhnili predlogu in ponudili brezplačno uporabo prostora za srečanja krajanov. Že nekaj let v naši KS deluje Dnevni center za starejše.

Vsak torek dopoldan se med 10.00 in 11.30 v prostorih KS Duplica zberejo starejši krajanji, ki imajo na voljo sodelovanje pri telovadnih vajah s poudarkom na pravilnem dihanju kakor tudi možnost pogovora. Telovadnih vaj se udeležuje od 25 do 30 udeležencev z različnimi željami.

Svoje krajane želimo zaposliti tako, da se med vajami razgibajo, nasmejijo in predvsem dobro počutijo, za kar poskrbita Fani ter Dragica. Mislim, da nobeno razgibavanje ali vaja udeležencev ne

Sproščanje in prijetno druženje na Veliki planini

utrudi toliko, da bi bil smeh odveč. Vesela sem, ko vidim nasmejane odhajajoče obraze in izraženo željo: »Komaj čakam naslednje srečanje«. S tem je poplačan ves trud, ki ga vlagaš v skupino, ki te ceni, spoštuje in ima resnično rada.

Vsako leto odidemo na izlet na Veliko Planino (v letošnjem letu smo bili kar dvakrat), na Zelenem robu smo vedno toplo sprejeti in izjemno dobro postreženi. Ne smem pozabiti tudi na naša novoletna srečanja in obdarovanja, pa tudi pri bogato obloženi praznični mizi smo vsi zadovoljni. Vsem udeležencem želim, da bi še dolga leta obiskovali dnevni center in se tudi v bodoče imeli lepo. ■

Dragica Požek

Izposoja knjig

V prostorih KS Duplica imamo manjši kotiček, kjer si lahko poiščete knjigo za branje. Knjigo lahko ob torkih med 10. in 15. uro prebirate pri nas v KS ali pa si jo odnesete domov. Knjigo pa je seveda potrebno tudi vrniti, da bo branje omogočeno tudi drugim bralcem. Pridite in si skrajšajte dolge zimske dni z zanimivim branjem in mirnim druženjem. ■

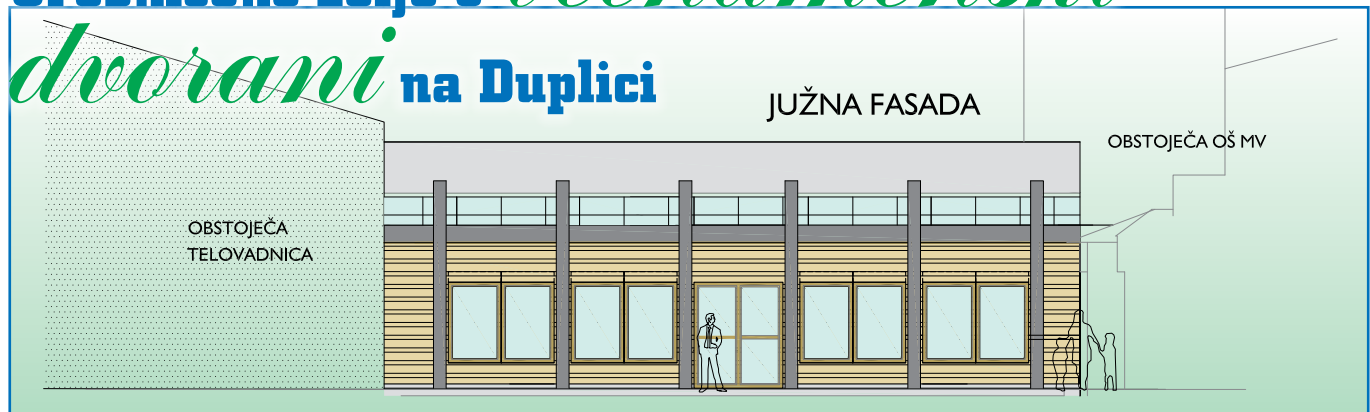

Dragica Požek

Oglasne omarice na Duplici

Na Groharjevi ulici, blizu telefonske govornice, na ulici Matije Blejca, nasproti bivše trgovine Zorman in na Klavčičevi ulici v bližini vrtca smo uspeli obnoviti oglasne omarice. S pomočjo tega bomo krajanke obveščali o novostih in dogajanju v KS Duplica. ■

Uresničene želje o *večnamenski* dvorani na Duplici

V zadnjih 10 letih smo se v Svetu KS Duplica med drugim prizadevali za izgradnjo nove ali odkup stare večnamenske dvorane. Bivša kino dvorana je bila vseskozi tista, ki smo si jo najbolj želeli, vendar pa po nekaj poskusih, kako bi skupaj z Občino odkupili prtilične prostore na Jakopičevi 11, z lastnikom nismo dosegli dogovora o odkupu. Pri odkupu prostorov ni bila ključnega pomena cena, ampak ostala bremena, ki bi jih morali rešiti skupaj z odkupom. Tu mislim predvsem na hkraten odkup zemljišča namenjenega za parkirišče, zemljišča, po katerem poteka kategorizirana cesta itd. Če se zavedamo, da govorimo o zazidljivih zemljiščih, nam je hitro jasno, da bi za sam odkup objekta in zemljišč potrebovali skoraj toliko denarja, kot bi na občinski parceli zgradili nov objekt. Zato smo pričeli iskati drugo lokacijo, na kateri bi bila možna izgradnja novega objekta.

Tako smo v letu 2010 skupaj z vodstvom Osnovne šole Marije Vere preučili možnost prizidka med obstoječo osnovno šolo in malo telovadnico. Šola bi s tem pridobila garderobe za malo telovadnico, krajani pa primerno večnamensko kulturno dvorano. V letu 2011 smo o nameri seznanili novo vodstvo občine Kamnik, ki pa ideji ni bilo najbolj naklonjeno, saj je menilo, da bi gradnja kulturne dvorane na tem območju lahko v prihodnosti pomenila oviro za morebitno povečavo šole. Zato smo Občini Kamnik predlagali, da naj se preuči možnost zgraditve novega montažnega objekta na občinski parceli med železniško progo in baliniščem na Duplici ali pa odkupi prostore bivše kino dvorane.

V začetku leta 2013 se je zgodil preobrat, ko je aktualno vodstvo Občine podprlo idejo, da bi kulturno dvorano zgradili kot prizidek Osnovni šoli Marije Vere. Jeseni je bila projektantski hiši Atrakcija d.o.o. iz Kamnika zaupana priprava projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja s strani KS Duplica in Občine Kamnik. Zdaj je priprava dokumentacije v polnem teku, zato se pridobitev gradbenega dovoljenja pričakuje v spomladanskem času. V prid tej odločitvi so tudi rezultati analize o prihodnjih vlaganjih v šolsko mrežo, ki kažejo, da bi morali Osnovno šolo Marije Vere, glede na kazalce populacije in standarde, ki jih mora OŠ izpolnjevati, povečati za približno 550 kvadratnih metrov. S to gradnjo bo osnovna šola zadostila vsem kriterijem, Krajevna skupnost pa bo pridobila prostor, ki bo omogočal prosvetnim društvom in aktivnim posameznikom kvalitetno okolje za njihovo udejstvovanje.

Večnamenski prostor bo namenjen tako dejavnosti Krajevne skupnosti kot tudi šoli. Dvorano bo lahko koristila lokalna skupnost

v popoldanskem in večernem času. V dvorani bodo lahko delavnice, namenjene lokalni skupnosti, prireditve, krožki, rekreacije ... Pred vstopom v dvorano bo pisarna Krajevne skupnosti. Sestavni del večnamenskega prostora je velika dvorana z atrijem, sanitariji in mini čajno kuhinjo. Tudi garderobe so orientirane in dostopne tako, da si lahko uporabljene ob kateri koli dejavnost v dvorani. Vhod v večnamensko dvorano je izpeljan tako, da lahko deluje čisto avtonomno, brez poseganja v prostore šole.

Vhod v večnamenski prostor bo iz južne strani (kjer je parkirišče za zaposlene), levo je prehod v jedilnico šole, desno v športno dvorano. Preko predprostora s sanitarijami (moški, ženski, invalidi), čajno kuhinjo in pisarno za potrebe Krajevne skupnosti je vstop v dvorano. Iz dvorane sta dva izhoda, ki sta potrebna zaradi evakuacije. Ob športni dvorani so garderobe s sanitarijami, ki do sedaj za malo telovadnico niso bile zagotovljene.

Zaradi prilagajanja osnovnemu objektu in obstoječim okenskim odprtinam ter funkciji dozidanih prostorov je streha ravna, dvoni-vojska (nad dvorano višja, kot nad ostalimi prostori). Z novozgrajenim objektom se ohrani navezava med obstoječo šolo in športno dvorano, uporabijo se vse obstoječe odprtine za prehode.

Konstruktivsko bo objekt v celoti lesen – lesena skeletna konstrukcija, zasnovan kot nizkoenergijski objekt. Priključen bo na elektriko, vodovod in kanalizacijo šole na način, da bo možno ločeno vodenje stroškov.

Zavedati se je potrebno, da smo v zadnjih letih opazili, da so prebivalci Duplice vse bolj aktivni člani naše družbe in njenega družabnega življenja. Vse več je interesnih skupin in vsaka se na svoj način udejstvuje, pri čemer s svojim prostovoljnim delom in. prostočasnimi dejavnostmi dodajajo svoj kamenček v mozaik družabnega življenja. Ker pa na Duplici že skoraj 20 let nimamo primerne prostora za organiziranje in delovanje raznih prosvetnih društev, je ta dvorana priložnost, da nam v naslednjem obdobju končno uspe.

Ne glede na katero varianto bi se odločili, za nakup in obnovo stare dvorane ali gradnjo nove dvorane, je investicija Občine Kamnik in Krajevne skupnosti zelo velika. Izhajajoč iz tega dejstva, ne glede na kmalu pridobljeno gradbeno dovoljenje, lahko dokončanje objekta pričakujemo v naslednjih 5 letih. KS Duplica je po prebivalstvu ena največjih krajevnih skupnosti, zato si želimo, da se na Duplici veliko dogaja tudi na športnem in kulturnem področju. To bo naše okolje naredilo kvalitetno za preživljanje prostega časa – za vse generacije. ■

Martina Ozimek | Foto: Martina Ozimek

Zavod Oreli *in skrb za stare in mlade*

Mladi postajajo vedno bolj osamljeni, saj klepetajo preko socialnih omrežij, namesto da bi se družili. Prav tako smo med upokojenimi in tistimi, ki se na upokožitev pripravljajo, zaznali stisko, saj jim prehod v tretje življenjsko obdobje prinaša ne le zmanjšanje delovnih aktivnosti temveč tudi osamljenost in zmanjšanje dohodkov. Veliko osamljenosti je zaznati zlasti med tistimi, ki so starejši od osemdeset let.

Glede na naše več kot desetletje stare izkušnje smo ugotovili, da prostovoljske aktivnosti zelo pozitivno vplivajo na posameznikovo samopodobo in na reševanje problemov v celotnem lokalnem okolju. Ljudje, njihovo znanje in osebnostne lastnosti so edina prednost v današnji družbi. Starejši imajo z izkustvom preverjeno znanje, ki ga je treba uporabiti. Kolektivna, skupna kultura, ki nas je nekoč povezovala, izginja, individualizem pa nas ločuje in ločuje tudi generacije, čeprav je v nas močna psihološka potreba, da bi bili med sabo povezani. Znanje mladih in starih se pretaka med generacijami in v lokalno skupnost. Za ta prenos znanja je potrebno pripraviti pravo okolje in motivirati udeležene. Zavod Oreli že tri leta usmerjeno in ciljno razvija inovativni model pomoči starejšim v občini Kamnik. Poleg spletne informacijske točke (www.kamnik-starejsi.si), ki vsebuje modul, preko katerega lahko naročite prostovoljca na dom, v centru mesta Kamnik uspešno deluje tudi Svetovalna pisarna za starejše. Poleg tega koordiniramo povezovanje institucij in se srečujemo z vodji skupin za samopomoč, izvajamo ali organiziramo tudi mnoga izobraževanja in medgeneracijska srečanja. Za naša srečanja pa potrebujemo ljudi, ki znajo in so pripravljeni voditi družabne dogodke in izobraževanja ter so za to tudi ustrezno motivirani. Kadar organiziramo srečanje, je vedno prisotnih dovolj prostovoljcev in udeležencev. Ker pripravljamo zanimive vsebine in poskrbimo za prijetno vzdušje, ljudje z veseljem pridejo. Tako nadgrajujejo in dopolnjujejo svoje znanje in širijo socialno mrežo. To je pomembno, saj je kakovost našega življenja povezana s kakovostnimi prijateljstvi. Ko je človek v stiski, naj bo star ali mlad, potrebuje nekoga, ki mu bo pomagal reševati lastne probleme ali izzive.

Zavod Oreli se je pri ljudeh v stiski v vlogi organizatorja in povezovalca prostovoljcev že večkrat dobro izkazal. Izobraževanje in razvoj novih inovativnih idej za pomoč starejšim in mladim je tisto, čemur se v Zavodu Oreli intenzivno posvečamo. V letošnjem letu smo opravili kar nekaj izobraževalnih aktivnosti: dvakrat smo izvedli izobraževanje za prostovoljno delo, organizirali smo izobraževanja o kožnem raku, o diabetesu, o destigmatizaciji psihološkega svetovanja, o spletnem naročanju prostovoljca na dom, o računalništvu. Vse leto potekajo likovne delavnice, kjer so se udeležence že izkazale s samostojno razstavo izdelkov v KS Duplica. Odlično se razvijajo tudi lani začeta srečanja »pogovorne skupine starejših«. Ponosni smo tudi na pridobljeni projekt Razvoj inovativnosti na podeželju z vključevanjem ranljivih skupin, ki ga je podprla EU. Preko tega projekta bomo omogočili mladim in starejšim, invalidom in nezaposlenim s podeželja, da razvijejo svojo idejo do poslovnega načrta.

Zahvaljujemo se vsem sodelujočim: voditeljem skupin, prostovoljkam in prostovoljcem, ter vsem udeleženkam in udeležencem. ■

Na Brdu smo imeli priložnost, da se srečamo s predsednikom Republike Slovenije

Celo leto smo ustvarjalni na likovnih delavnicah

Pripravljamo zanimive vsebine in poskrbimo za prijetno vzdušje

Izobraževanja, s katerim izpopolnjujemo in dopolnjujemo naše izkušnje in vedenja

Obiskali smo *Makedonijo*

Poleg mesta Prilep smo si ogledali še znamenitosti mesta Ohrid in lepote Ohridskega jezera ter glavno mesto Makedonije Skopje

V sredo, 24. aprila 2013, sva se s sodelavko Matejo in skupino učenk in učencev Osnovne šole Marije Vere odpravili na štiridnevno potovanje v Makedonijo. Cilj potovanja je bil obisk osnovne šole Blaže Koneski v Prilepu, s katero smo preko mednarodnega projekta Ekošola kot način življenja jeseni vzpostavili stik in se z njimi dopisovali po elektronski pošti.

Pot do Prilepa je potekala brez zapletov in nam je kljub dolžini v pričakovanju novih doživetij minila hitro. Vožnja z avtobusom nam je omogočala čudovit razgled po bolj ravninski hrvaški in srbski pokrajini ter razgibani Makedoniji. Vse precej drugače od Slovenije.

Naši prijatelji iz Prilepa so nas gostoljubno sprejeli in nas nastanili pri svojih domačih.

Na uradnem sprejemu v Občini Prilep so nas pričakali predstavniki Oddelka za izobraževanje, nam razkazali občinsko zgradbo in se z nami pogovorili o podobnostih in razlikah šolskega sistema v Makedoniji in Sloveniji. V Makedoniji uvajajo devetletno osnovno šolo in trenutno osnovno šolo zaključuje zadnja generacija osemletke. V času obiska na Občini so predstavniki lokalne televizije z nami posneli prispevek o našem obisku za njihove večerne novice.

V dveh dneh smo si vsi skupaj poleg mesta Prilep ogledali še zna-

menitosti mesta Ohrid in lepote Ohridskega jezera ter glavno mesto Makedonije Skopje. Z vzpenjačo smo se povzpeli nad mesto in občudovali razgled v vsej razsežnosti mesta.

Druženje smo izkoristili za pogovor o šoli in aktivnostih v prostem času, pa tudi smeha in zabave ni manjkalo. Otroci so se pogovarjali v angleščini, odrasli pa v jeziku, ki smo se ga učili v obdobju naše osnovne šole – v srbohrvaščini. Ugotovili smo tudi, da sta si slovenščina in makedonščina precej podobni.

Ravnateljica OŠ Blaže Koneski, gospa Marija Dulevska, je kot največji njihov dosežek s področja ekologije izpostavila racionalizacijo porabe pitne in sanitarne vode, saj šola v ta namen koristi vodnjaka v bližini šolske stavbe. Glede na to da v Makedoniji nimajo zakonsko predpisane organizirane prehrane za učence in dijake, se z ločevanjem odpadkov še ne ukvarjajo veliko. Zato jim je bila predstavitev našega načina ločevanja odpadkov s postavitvijo ekoloških otokov po učilnicah in hodnikih šole še posebno zanimiva.

Čeprav je bilo naše bivanje v Makedoniji kratko, smo navezali pristrčen stik in nameravamo stkana prijateljstva razvijati naprej in se že zdaj veselimo njihovega pomladnega obiska.

Vtisi učencev ...

V spominu mi je ostalo veliko stvari, najbolj pa sem si zapomnila druženje z Makedonci in njihovo dobro voljo, zabavo v avtobusu, potepanje po Ohridskem jezeru in Skopju.

Sara, 8. razred

Prilep je zelo lepo mesto, ki ponoči postane še lepše ... v Makedoniji imajo zelo dobro hrano, kar sem poskusil, mi je bilo všeč.

Marcel, 6. razred

Bilo je čudovito. Komaj čakava, da se spet vidimo!

Kaja in Katja, 8. razred

V Makedoniji mi je bilo zelo všeč. Skopje je zanimivo. Spanje pri nepoznanih ljudeh mi je prvo noč predstavljalo problem, pozneje sem bil pa že bolj sproščen.

Andraž, 8. razred

V Makedoniji mi je bilo zelo všeč. Bilo je zelo zanimivo.

Alen, 8. razred

Obisk Makedonije mi je bil zelo všeč. Zanimiva izkušnja. Vesel sem, da sem bil lahko zraven.

Žan, 8. razred

Bilo je zanimivo. Upam, da bom Makedonijo obiskal še kdaj.

Rok, 8. razred

Všeč mi je bil obisk Ohrida in Skopja. Vsi so bili zelo prijazni do nas. Zelo mi je bil všeč tudi makedonski toast.

Janja, 8. razred

Ljudje v Makedoniji so zelo gostoljubni. Večer, ko smo šli ven in se vozili z avtomobilčki, mi je bil zelo všeč.

Polona, 8. razred

Makedonci so zelo prijazni in gostoljubni. Všeč mi je bilo, ko smo šli skupaj ven.

Matevž, 8. razred

Gostoljubnost Makedoncev je res velika, kar mi je bilo zelo všeč. Ohrid in Skopje sta čudoviti mesti. Tudi spanje pri družini mi je bila zanimiva izkušnja.

Pia, 7. razred

Vse je bilo zelo dobro, všeč mi je bila prijaznost in gostoljubnost ljudi. Ves čas smo se zelo zabavali.

Jerca, 7. razred

Bilo nama je zelo všeč, še posebno njihova hrana in gostoljubnost.

Laura in Hana, 8. razred

Všeč so mi bile znamenitosti mest in pokrajina, gostoljubje in prijaznost ljudi, tudi fantje so luštni.

Stella, 8. razred . ■

Nataša Drča | Foto: Nataša Drča

Medgeneracijsko druženje

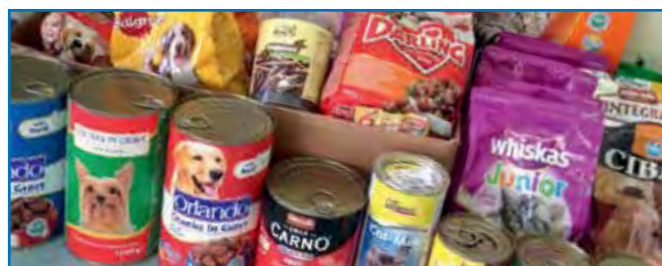

Medgeneracijsko povezovanje in skupno preživljanje prostega časa

Projekt Medgeneracijsko druženje je namenjen učencem 8. in 9. razredov OŠ Marije Vere. Aktivno vključenih je 30 učencev in 7 starejših občank občine Kamnik. V okviru projekta sodelujemo z društvom Varius Kamnik. Vse članice omenjenega društva so aktivno sodelovale pri pripravi in izvedbi delavnic, za kar se jim lepo zahvaljujemo. Namen projekta je preživljanje kvalitetnega prostega časa v družbi starostnika. Projekt se izvaja v obliki delavnic. Naše aktivnosti zajemajo: kuhajmo tradicionalno in moderno, ples skozi čas, igranje družabne igre – Activity, ogled filmske predstave, učenje računalniških osnov, izvedba umetniške delavnice Nariši me, piknik... ■

Nataša Drča | Foto: Nataša Drča

Pozabljene živali – pomagajmo

Vsi, ki želite pomagati živalim v zavetišču, ste zelo dobrodošli

Pred dvema letoma se nam je porodila ideja o projektu, s katerim bi pomagali pozabljenim živalim. Poimenovali smo ga Pozabljene živali – pomagajmo. V projekt je aktivno vključenih 10 učenk 8. razreda OŠ Marije Vere. Naš namen je pomagati živalim v zavetišču s potrebščinami, ki jih le-te in njihovi oskrbniki potrebujejo (hrana, odejice, ovratnice, povodci, denarne donacije ...), in spodbujati mladostnike k humanosti, dobroti in sočutju do živali. V okviru projekta smo razpisali natečaj za najboljšo risbo in spis na temo pozabljene živali. Za razredno stopnjo smo pripravili delavnice na zgoraj omenjeno tematiko. Zbirali smo tudi hrano za živali in jo ob zaključku šolskega leta podarili zavetišču Horjul. ■

Dobrodelni koncert »z roko v roki«

Kot pravi profesionalci smo nastopili z mjuziklom Želvetica Bara gre na morje

V soboto, 5. januarja 2013, je na velikem odru v Mestnem gledališču ljubljanskem (MGL) potekal dobrodelni koncerti Folklorne skupine Tine Rožanc z gosti. Na odru se je poleg folklornikov predstavilo več kot 200 otrok, med njimi tudi učenci OŠ Marije Vere.

Novembrske poplave leta 2012, ki so pustile obsežne posledice po skoraj celotni Sloveniji, so se vtisnile v spomin tako tistih, ki so jih doživeli od blizu, kot tistih, ki so spremljali dogajanje od daleč. V Šoštanju so poplave povzročile veliko škodo, tudi v Osnovni šoli Karla Destovnika - Kajuha. Prve posledice poplav so v šoli že odstranili, vendar bo potrebnih še veliko sredstev, da bo šola spet postala tako prijetno zavetje, kot je bila pred poplavami.

V soboto, 5. januarja 2013, se je na odru Mestnega gledališča ljubljanskega razlegal smeh, ples in petje, potočila pa se je tudi kašna solza, in sicer solza ganjenosti. Ravno tisto soboto je minilo natanko 2 meseca, kar je bila poplavljen OŠ Karla Destovnika - Kajuha Šoštanj. Voda je zalila telovadnico, otroci pa so bili v času poplav ujeti v šoli. Na srečo ni bilo smrtnih žrtev, z našim dobrim delom pa bomo šoli in družinam, ki so utrpeli škodo, pomagali, da se postavijo na noge. Na odru so se poleg naših učencev, ki so kot pravi profesionalci nastopili z mjuziklom Želvetica Bara gre na morje, predstavili še otroški in mladinski pevski zbor OŠ Prežihovega Voranca iz Ljubljane, OPZ Ljubljana - Šentvid in seveda pobudniki koncerta; člani Folklorne skupine Tine Rožanc (iz njihovih vrst so se predstavile kar tri skupine, in sicer veteranska, odrasla in otroška skupina). V obeh koncertih (ob 16.30 in 19.00) je bilo tako na odru

mogoče videti pisan program, na odrskih deskah pa se je zvrstilo kar 200 otrok, kar je bil prav poseben čar koncertov.

Poleg tega si je bilo mogoče v predprostoru MGL-a ogledati razstavo risbic poplav, ki so jih prispevali naši učenci, ter maketo poplavljenе hiše, ki sta jo izdelala Tine Štrajhar in Tadej Zorman iz 9. b. Tudi sicer so naši učenci prispevali veliko k samemu vzdušju dogajanja. Oba koncerta je namreč s svojo pesmijo Poplave slovesno odprla naša Maja Strle iz 6. a, misli šoštanjskih otrok, ki so bile v obliki zvočnih posnetkov vezni tekst obeh prireditev, pa so prebrali in s pomočjo našega računalničarja posneli naši učenci.

»Znan sem po tem, da v nesreči pomagam ...,« pravita delfina iz našega mjuzikla in v takem duhu smo skupaj z roko v roki pomagali tudi vsi nastopajoči.

»To je čudovit večer. Že ko smo dobili klic, da nam želite pomagati, nismo mogli verjeti, da je to mogoče in smo bili globoko ganjeni nad vašo pripravljenostjo. Naših 761 učencev je novembra izkusilo moč narave, vendar nas še posebej veseli moč stiska vaših rok, dobrote, pesmi, plesa, vsega, kar ste danes pokazali na teh koncertih. Naj se dobro vrne z dobrim.« Tako je vse nastopajoče, med katerimi so bili tudi učenci naše OŠ Marije Vere, nagovorila ravnateljica OŠ Karla Destovnika - Kajuha mag. Majda Zaveršnik Puc.

S skupnimi močmi smo na samem koncertu zbrali kar 4.870 €, medtem ko so člani Folklorne skupine Tine Rožanc na svojih prednovoletnih druženjih zbrali še dodatna sredstva, tako da je bil končni znesek 5.010 €. ■

Vrtec Antona Medveda Kamnik

Otroci potrebujejo gozd

Zdrava malica v zdravem okolju

»Vsako obdobje otrokovega razvoja zahteva svoje. Tempo življenja je prehitel, kar se pozna tudi pri naših zahtevah do otrok. Najraje bi videli, da bi že »vse znali«, otroci pa ostajajo zaradi množice informacij in napačnih vsebin doživljajsko prazni, čustveno osiromašeni in ob vsem izobilju zdolgočaseni mladostniki«.

Z. Z. Divjak

V Vrtcu Antona Medveda Kamnik, se trudimo, da bi nam z medsebojnim sodelovanjem s starši in z okoljem, v katerem bivamo, uspelo vzgojiti otroke, ki se bodo življenja veselili in se jim bo zdelo življenje lepo ter smiselno ravno zaradi tega, ker je takšno, kot je. Želimo jih naučiti, da se stvari spreminjajo le z aktivnostjo, vztrajnostjo in vzdržljivostjo. Naše pričakovanje, ki mu sledimo, je, da je za zdrav in ekološko ozaveščen način življenja otrokom potrebno približati naravo.

Leta 2010 se je vrtec vključil v projekt »Povabilo v gozd«, ki ga je podpirala Občina Kamnik, in z vključitvijo v Mrežo gozdnih vrtcev in šol, ki je vzpostavljena v okviru Inštituta za gozdno pedagogiko, smo v našem vrtcu z otroki pogosteje začeli zahajati v gozd. Gozd je za otroke prostor, ki je poln izzivov. Že hoja po gozdu za otroka ni preprosta. Včasih tudi padejo, a sami vstanejo, ne jokajo in ne iščejo tolažbe pri vzgojiteljici.

Pomembno je, da vzgojitelj otroku zaupa in mu omogoči možnost uspeha. Dobra izkušnja za življenje je, da se zna otrok po padcu sam pobrati. Otroci v gozdu pogosto uberejo svojo pot, ki največkrat ni najlažja. Prav je, da se tako odločijo in da jim odrasli stojimo ob strani z veliko mero zaupanja, za kar je potrebno ogromno potrpežljivosti, kar pa je vrlina, ki jo danes starši in vzgojitelji še kako potrebujemo.

Kljub začetnim pomislekom glede zagotavljanja varnosti in zdravlja otrok, smo spoznali, da nam gozd ponuja ogromno znanja in spoznanj za življenje. Poleg naravoslovnih znanj, spoznavanja drevesnih vrst, rastlin, gozdnih tal in podnebnih sprememb smo preko dejavnosti, ki smo jih izvajali v gozdu, ugotovili, da otroci gozd kot prostor potrebujejo.

»Samozaupanje in samozavest, ki se krepi pri otrocih, izhaja iz svobode, ki jim jo omogoča gozdni prostor«.

N. Gyorek

Zavedamo se, da je gozd relativno varen kraj in zdravo življenjsko okolje, ki stimulira vsa otrokova čutila in željo po učenju. Izkušnje oziroma ugotovitve vzgojiteljic so, da na področju medsebojnih odnosov opažajo velik napredek v sodelovanju in medsebojni pomoči, da so otroci v stiku z naravo veliko bolj umirjeni, pripravljeni sodelovati, aktivnejši in samoiniciativni. V naravi dobijo veliko več idej in se nikoli ne dolgočasijo, seveda pa je pri tem pomembna vloga vzgojiteljev, ki z lastnim vzgledom izkazujejo pristno navdušenje nad naravo.

Za otroke pomeni danes prihod v gozd posebno doživetje. Gozd je prostor, ki jih lahko pripravi na življenje. V njih vzbuja željo po znanju, inovativnosti in jih spodbuja k sodelovanju ter druženju.

Postali smo kultura potrošništva in materialnih dobrin, ki pa marsikoga pusti praznega. Danes je mnogo načinov vzgajanja otrok, vendar smo v našem vrtcu prepričani, da je otrokom najbolj prijazen način preživeti čim več časa zunaj.

Zahvaljujemo se prav vsem, ki na kakršni koli način odpirajo pot pri vzgoji in učenju naših otrok oziroma pri nabiranju življenjskih izkušenj, ki jih otroci potrebujejo za samospoštovanje in življenjsko trdnost. ■

Iz majhnega zraste *veliko*

Prvi pridelki (redkvice) na permakulturnem vrtičku v visoki gredi

Človek je izgubil stik z naravo – kljub temu da je del narave, kompas kaže v napačno smer. Če želimo svet oziroma družbo spremeniti, moramo začeti pri najmlajših otrocih. Otroci so tisti, na katerih gradimo prihodnost. To neverjetno poslanstvo imamo vzgojiteljice in vzgojitelji v vrtcih. S svojim vzgledom vzgajamo otroke in njihove starše.

V našem vrtcu se zavedamo, da izkustveno učenje v predšolskem obdobju obrodi najboljše sadove.

Leta 1953 je Občina Kamnik za potrebe vzgoje in varstva predšolskih otrok ustanovila VVZ Antona Medveda. Otroški vrtec je dobil svoje prostore v župnišču na Šutni. Danes je vrtec Antona Medveda javni vrtec, njegova ustanoviteljica je Občina Kamnik. Je eden večjih vrtcev v Sloveniji, saj ima kar 55 oddelkov na štirinajstih različnih lokacijah. Vrtec obiskuje približno 970 otrok in v letošnjem letu praznuje 60 let delovanja.

V vrtcu potekajo različni projekti, eden izmed njih je tudi projekt »Šolski ekovrt«.

Šolski ekovrt je sodoben učni in vzgojni pripomoček. Z njim lahko obogatimo učenje na vseh področjih dejavnosti v vrtcu. Šolski vrt zahteva sodelovanje ves čas. Postal naj bi sestavni del življenja in dela v vrtcu.

Načrtovanje dela v zvezi s šolskim vrtom je potrebno, vendar je tudi življenjsko, da po potrebi vnašamo tudi sprotne vsebine, ki jih včasih narekujejo specifične razmere.

Ogromno otrok preživi danes vse več časa v računalniških svetovih, zato imajo neposrednega stika z naravo in tudi s pridelavo hrane vse manj.

Glavni cilj je vzgoja otroka, ki bi mu skrb za okolje in naravo postala del življenja.

Sledimo pa še nekaterim drugim ciljem:

- spoznavanje ekološke pridelave in lokalne samooskrbe,
- spoznavanje celovite kakovosti ekoloških živil, ki vključujejo prehransko polnovrednost ter okoljske in socialne vidike,
- spodbujanje odgovornega ravnanja z vodo kot virom življenja,
- spoznavanje in ohranjanje slovenskih semen, sadik in
- spodbujanje vzgoje za trajnostni razvoj.

Pri konkretnem projektu uresničujemo cilje vzgoje in izobraževanja za trajnostni razvoj. V projekt so aktivno vključeni otroci, vzgojno osebje, starši in lokalna skupnost.

Projekt je v našem vrtcu potekal skozi celo šolsko leto.

Vonjamo in okušamo zelišča

Prav vsaka enota ima vrtniček. Tri enote so v bloku in tudi ti otroci in njihove vzgojiteljice imajo vrtniček v starih posodah, žlebovih za deževnico, koritih ...

Naši vrtnički so čutni, zeliščni, cvetlični, zelenjavni in sadni. V čutnem vrtničku otroci razvijajo vsa čutila vonj, okus, sluh, vid in dotik. Cvetlični vrtnički krasijo naša igrišča in okolico vrtca. V zeliščnem vrtničku, ki smo ga poimenovali »Eko kotichek kot vrata v naravno okolje« pridelujemo zelišča, ki jih uživamo sveža, v namazih ter v čajih.

Sadni vrtnički se predvsem bohotijo z jagodami, jagodičevjem in sadnim drevjem. Največji poudarek imamo na zelenjavnih vrtničkih, kjer pridelujemo razno zelenjavo, ki jo uživamo svežo in kuhano v juhi.

Na izobraževanjih, ki so potekala v povezavi z Inštitutom za trajnostni razvoj »Šolski ekovrt«, smo si pridobili znanje in ga vključili v naše vrtničke. Pri načrtovanju našega zelenjavnega vrtnička nam je priskočila na pomoč mednarodna strokovnjakinja Jožica Fabjan.

Vrtniček na balkonu

V našem vrtcu smo pripravili terensko delavnico, kamor so bile vključene tudi zunanje mentorice »Šolskih ekovrtov«. Skupaj s strokovnjakinja smo načrtovali in izdelali permakulturni zelenjavni vrt v visoki gredi.

Permakultura je načrtovan sistem vrta, ki poskuša ustvariti trajnostni življenjski prostor (habitat) s posnemanjem vzorcev iz narave. Permakulturni vrtovi so mešani posevki na vrtovih, pri katerih se zmanjšuje pojav bolezni in škodljivcev, izboljša se aroma in okus ter pospešuje rast in razvoj rastline.

Vsa pridobljena znanja smo delili z otroki in si uredili permakulturni zelenjavni vrt v visoki gredi na našem igrišču. Otroci so v predšolskem obdobju najbolj dovzetni za vse dejavnosti, ki so mu ponujene, predstavljene, podane ...

Spoznali so sadike, jih poimenovali, predhodno pripravili prostor, kamor so vstavili sadiko, jo zasuli in zalili. Semena avtohtonih slovenskih sort so otroci prepoznavali, jih poimenovali ter uživali.

Kontinuirano smo opazovali rastlino od semena do pridelka, osemenitve rastline in do ponovnega semena. Skrbeli smo za rastline od spomladi do jeseni, jih negovali, zalivali in uživali.

V mesecu aprilu, 22.4.2013, na dan Zemlje, je v vseh enotah vrtca Antona Medveda potekalo zbiranje in izmenjava semen in sadik avtohtonih slovenskih sort. Poimenovali smo jo »eko tržnica«. Pri projektu so sodelovali vsi zaposleni, starši, dedki, babice ..., ki so pridno prinašali semena in jih izmenjavali.

Marca je bila javna podelitev znaka »Šolski ekovrt« (ŠEV) na Ministrstvu za izobraževanje, znanost, kulturo in šport. Na znak ŠEV smo ponosni in ga bomo obdržali z odgovornim odnosom do narave; s kompostiranjem organskih odpadkov, z osnovnim načrtom kolobarjenja na naših vrtničkih, z organskim gnojenjem, s trajnostnim gospodarjenjem z vodo, z ne uporabo pesticidov in mineralnih gnojil ter z ločevanjem odpadkov.

Skupaj lahko vzgajamo prihodnje generacije, da bodo znale ceniti kakovost življenja, zdravo naravo in okolje, ekološko pridelavo in kakovostna ekoživila ter zdrav in okoljsko osveščen življenjski slog. ■

Franc Svetelj | Foto: Franc Svetelj

Dupliški balinarji

vabijo v svoje vrste

Balinarji je na turnirju ob dnevu KS Duplica

Balinarski klub Duplica, ki ima okoli 50 članov, je v letošnjem letu kot edini tovrstni klub v občini Kamnik aktivno deloval na področju balinarskega športa.

V mesec maju so člani kluba pripravili že tradicionalni majski turnir, ki se ga je udeležilo 12 ekip z območja Kamnika, Domžal in Ljubljane. Na prvi dve mesti sta se uvrstili ekipi BK Domžale in BK Budničar s Količevega, za njima pa ekipa veteranov BK Duplica.

Ekipa BK Duplice pod vodstvom Jožeta Gerželja tekmuje tudi v prvi ljubljanski območni ligi. Letos se je zaradi poškodb nekaterih igralcev uvrstila v sredino lestvice z desetimi sodelujočimi ekipami ljubljanskega območja.

Posebej pa velja poudariti, da sta se člana kluba, Franc Verdelja (tajnik kluba) in Jože Gerželj (vodja I. ekipe), v tekmoivanju dvojic ljubljanske regije uvrstila na odlično drugo mesto in se tako uvrstila na tekmoivanje za državno prvenstvo dvojic.

Veteranska ekipa pod vodstvom Franca Erazma je sodelovala v območni rekreacijski ligi.

Ob zaključku ligaškega tekmoivanja so v klubu pripravili tudi klubsko tekmoivanje dvojic.

Balinarski klub je ob letošnjem dnevu KS Duplica v juniju organiziral balinarski turnir, na katerem je sodelovala domača ekipa veteranov, šahovska sekcija, ki ima 16 članov, pa je pripravila šahovski turnir.

Med osmimi balinarskimi ekipami iz Kamnika, Cerkelj, Vodice, Mengša in Ljubljane so se na prvo mesto uvrstili domači balinarji (Franc Erazem, Jože Gerželj in Franc Bedič), sledili pa sta jim ekipi Cerkelj in Vodice. Šahisti so se na turnirju uvrstili po naslednjem vrstnem redu: Kocijančič, Božič, Ajtnik, Veskovič, Koširjeva, Verbole, Ogrinec, Semeja, Bergant.

Člani prve ekipe in veterani se v zimskih mesecih redno udeležujejo zimske balinarske lige v Dobu in v BK Ljubljana – Šiška.

Pri organizaciji športnih dni na balinišču na Duplici Balinarski klub Duplica sodeluje tudi z OŠ Marije Vere.

Balinarski šport se vedno bolj uveljavlja v mednarodnem merilu, saj je primeren za vse starosti in generacije. Poleg tega se lahko v klubskih prostorih BK Duplica pomerite tudi v igranju biljarda in pikada. V svoje vrste zato vabimo čim več občanov KS Duplica, zlasti mladih. ■

Šahovska sekcija, ki jo vodi Franc Erazem, je tudi letos pripravila spominski turnir Kerec –Kotnik, ki poteka čez vso leto, enkrat mesečno. Ob zaključku leta pa razglasijo rezultate.

Šahisti na turnirju ob dnevu KS Duplica 2013

Ana Zarnik Horvat | Foto: Zvezdana Bošeska

Joga smeha na Duplici

Se sprašujete od kod prihaja smeh, ki ga slišite po Duplici?

Joga smeha – še ena od indijskih pogruntavščin, si verjetno ravnokar rečete. Ali morda ... Telovadba in smeh? Zbijanje šal in počepi? Smejanje drugim? Za kaj pri tej stvari pravzaprav gre? Preprosto rečeno: joga smeha je odlična smejalna terapija, ki iz človeka potegne smeh, veselje, dobro voljo, razigranost, s čimer se otrese resnosti, zategnjenosti in slabega razpoloženja. Njena osnovna ideja je, da se vsak lahko smeji brez razloga, pripovedovanja vicov in zbijanja šal, ne glede na starost, izobrazbo in okolje, iz katerega prihaja. Joga smeha kombinira brezpogojni smeh z dihalnimi vajami in ima veliko pozitivnih psihofizioloških učinkov. Izvaja se jo v skupini, kjer preko smejalnih vaj in očesnega kontakta sprva narejeni smeh privede do pravega, nalezljivega smeha in na koncu krohotanja ter solz.

Oktober so se upokojenke, ki se družijo v Krajevni skupnosti Duplica, prvič seznanile z jogo smeha oziroma smejalno vadbo, ki jo izvajata vaditeljici joge smeha Zvezdana Bošeska in Ana Zarnik Horvat. Prvo srečanje je bilo spoznavanje z vadbo, s soudeleženkami in samimi seboj oziroma svojo zmožnostjo in z odprtostjo smejati se brez razloga. Začetno nelagodje ob spoznavanju novega je kmalu zamenjal smeh, ki je uro in pol odmeval po Domu kulture Duplica. Izvajali smo različne smejalne vaje: pozdravljali smo se s smehom,

smehe celo izmerili, smeje opravljali gospodinjska dela, ki jih ne maramo, se smejali našim praznim žepom, pili smejalne napitke, plesali račke. Čez štirinajst dni smo se dobile drugič. Tokrat sta se nam pridružili še dve novi upokojenki. Gospe so pred začetkom z žarečimi in nasmejanimi obrazi vstopale v prostor. Ena od njih je dejala: »Čez teden sem veliko razmišljala o jogi smeha. Ugotovila sem, da so v meni tri različne osebe: starejša oseba, starš in notranji otrok, ki se je na smejalni vadbi prebudil v meni.« Tudi na drugem srečanju smo se znova do solz nasmejale. Vzele smo smejalno tabletko, se smejale bolečemu delu telesa, z mentalno nitko sčistile možgane, se namazale s smejalno kremo, se učile plesati makareno, se smejale same sebi in se popolnoma sporazumele v jeziku žlobudravščine, ki je jezik nesmisla in gre takole: »Dhrtemrfshun? Hečtifslftk!!!«

Ena od upokojenk nam je na koncu prve vadbe zaupala, kakšno moč je imela smejalna vadba nanjo. Prišla je z zadržano držo in dvomom, ob zaključku pa z žarom na obrazu povedala, da se je danes po dvajsetih letih znova od srca smejala in plesala račke po dolgih štiridesetih letih. In to je tisto, kar je bistvo naše smejalne vadbe, ki je pravzaprav terapija: napraviti spremembo v sebi od znotraj, z lastno odprtostjo in s pripravljenostjo za nove izkušnje in izkustva ter se pri tem družiti s samimi nasmejanimi obrazi. ■

Kaj dela vaš sosed

v prostem času?

NA POMOČ!

Ogromno časa in sredstev smo namenili posodobitvi vozila, ki nam omogočajo sodelovanje na najzahtevnejših intervencijah

Ali ste opazili, da vaš sosed popoldne ali ponoči, v nedeljo ali na praznik kar naenkrat odhiti iz stanovanja ali svoje hiše? Ali ste se kdaj vprašali, kam se mu pa naenkrat tako mudi? Enkrat, ko ga boste srečali, ko se mu ne bo mudilo, ga vprašajte ...

Gasilci Prostovoljnega gasilskega društva Duplica smo letos do sredine oktobra tako hiteli že najmanj petnajstkrat. Ker smo v strnjem naselju, ne smemo uporabljati splošnega alarma, torej sirene, na gasilskem domu, ampak imamo vsi pri sebi pozivnike in mobilne telefone. Statistika intervencij potrjuje, da je število intervencij vsako leto višje. Z razvojem industrijske cone na področju Stola so te intervencije čedalje zahtevnejše in s tem nevarnejše. Povečuje se tudi število intervencij v večstanovanjskih stavbah, saj so te vsako leto starejše in s tem bolj ogrožene.

Izobraževanja in usposabljanja

Da lahko vaš sosed učinkovito in varno posreduje na intervenciji, mora biti izobražen in usposobljen. V PGD Duplica v ta namen

skupaj z Gasilsko zvezo Kamnik in Gasilsko zvezo Slovenije organiziramo izobraževanja in usposabljanja, kjer se vaš sosed usposobi za najrazličnejše vrste intervencij, ki se pojavljajo na našem območju. Te so:

- dimniški požari (čedalje pogostejši v večstanovanjskih stavbah),
- gozdni in travniški požari,
- tehnične intervencije ob nesrečah in vremenskih pojavih (izlivi vode, poplave, neurja ...),
- požari v stanovanjskih objektih,
- požari v industrijskih objektih, ki pa so zaradi pestrosti gorljivih in nevarnih materialov ter kemikalij še posebej zahtevni in nevarni ter
- še nekatere druge intervencije.

V zadnjih letih smo v PGD Duplica namenili ogromno časa in sredstev posodobitvi vozila in opremljanju s sodobno tehniko ter zaščitno opremo. S tem in primernim izobraževanjem smo sposobni sodelovati pri najzahtevnejših intervencijah na našem področju, na kar smo zelo ponosni.

Preventivna dejavnost

V ta namen organiziramo tudi ogled javnih stavb in industrijskih objektov, da se vaš sosed in vsi ostali člani seznanimo z objekti in nevarnostmi, ki lahko v primeru intervencije prežijo na nas in se nanje pripravimo. Med takšne javne stavbe uvrščamo:

- vrtce,
- šole,
- večstanovanjske stavbe,
- industrijske objekte,
- gozdna področja in
- vodne vire za gašenje (hidranti, bazeni, črpališča ...).

Vaš sosed in ostali člani namenijo veliko prostega časa temu, da se naša okolica počuti varno. Poleg tega se izvajajo tudi druge društvene dejavnosti, ki so potrebne za delovanje društva in so neposredno povezane s sposobnostjo društva opravljati vse potrebne intervencije, kot so:

- gasilske vaje,
- gasilske vaje za gasilska tekmovanja,
- sestanki, pomembni za organizacijo delovanja društva,
- vzdrževanje vozil in ostale tehnike ter opreme in
- ostale aktivnosti.

Skrb za prihodnost

V zadnjem času smo še posebej ponosni na uspešno delo z mladimi, predvsem z osnovnošolci. Zbrali in obdržali smo jih kar lepo število. Nudimo jim veliko aktivnosti, prilagojenih njihovi starosti:

- učijo se prvih korakov gasilskih veščin,
- spoznavajo svoje okolje in nevarnosti, ki prežijo,
- spoznavajo preventivno delovanje gasilske organizacije,
- poskrbljeno je za tekmovalni duh na različnih področjih gasilskega delovanja, od neposredno gasilskih veščin do športnih aktivnosti, ki zagotavljajo fizični razvoj in pozneje sposobnost biti kos najrazličnejšim naporom,
- spoznavajo osnove delovanja gasilskega društva in se s tem usposablja za poznejše organizacijske naloge.

Še posebej smo ponosni, da smo uspeli delo predstaviti tudi njihovim staršem, saj nam jih tako brez skrbi zaupajo v prepričanju, da bo njihov otrok v dobrih rokah, kjer bo spoznal veliko koristnih stvari za življenje in pridobil nove prijatelje v zdravem ter poštenem okolju.

Vabimo vas, da nas obiščete in v živo spoznate, zakaj je vaš sosed pripravljen žrtvovati svoj prosti čas in tvegati svoje zdravje ter življenje za vas. Nam ni žal, vse nam je povrnjeno z zadovoljstvom po opravljeni intervenciji, s katero smo nekomu pomagali. In ravno to odtehta ves porabljen prosti čas. ■

Naše društvo združuje mlade in jim nudi kakovostno okolje za razvoj

Obleka naredi človeka ...

Folklorna oblačila izvirajo iz časa na prehodu iz 19. v 20. stoletje iz Kamnika z okolico

Tako zagotovo trdijo naši učenci, ki plešejo v Otroški folklorni skupini Verine zvezdice. Od letošnjega marca naprej so naša velika pridobitev zagotovo otroški folklorni kostumi. Ti izvirajo iz časa na prehodu iz 19. v 20. stoletje, in sicer iz Kamnika z okolico. Ker poskušamo s plesi prikazati različne situacije takratnih otrok, oblačila niso prazna, temveč vsakdanja.

Sama pridobitev kostumov pa je bil pravi pravcati projekt, ki je trajal več kot pol leta. V društvu smo ugotovili, da je nakup oblačil za delovanje skupine nujno potreben, zato smo se prijavili na razpis Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, ki nam je nato sofinanciral izdelavo kostumov. Preden pa smo se sploh lotili zadeve, so bile seveda potrebne temeljite raziskave. Zaposlene in učence sem prosila za fotografije starih staršev oz. pradedkov in prababic v njihovi mladosti, pokukala sem tudi v šolski fotografski arhiv, vendar nisem bila kaj prida uspešna. Precej vprašanih ni imelo starih staršev iz Kamnika, nekateri pa doma niso imeli tako starih fotografij. Tako sem se odpravila v Matično knjižnico Kamnik in prelistala Kamniške zbornike. Nekaj starejših fotografij se je našlo, vendar še zdaleč ne dovolj, zato sem prosila za pomoč gospo Alenko Pakiž, članico Folklorne skupine Tine Rožanc (veterani), ki je na tem področju zelo dejavna. Gospa Alenka je ravno leta 2012 pripravila razstavo o oblačilni kulturi na področju Kamnika, zato je imela precej slikovnega gradiva iz zelenega obdobja. In ravno te fotografije so bile odlična odskočna deska za začetek izdelave oblačil.

Ko sem imela zelene podatke, sem stopila v kontakt z gospo Heleno Trobentar, ki je izdelala kostume. Seveda brez živih modelov ne bi šlo, zato so otroci dali svoje mere že septembra 2012, 14 oblačil pa smo dobili marca 2013. Izdelava je vzela res veliko časa in truda. Gospa Helena je bila pri šivanju zelo natančna in vsak njen šiv izda njeno potrpežljivost in ljubezen do ohranjanja oblačilne dediščine, kar še dodatno kaže, kako odlična mojstrica je. Če pogledamo oblačila od blizu, lahko še na tako preprostem krilu opazimo odlične

detajle, ki vsako oblačilo posebej delajo unikatno. Ker ljudje že od nekdaj stremimo k temu, da je vsak nekaj posebnega, tudi folklorni kostumi niso uniformirani, temveč vsak nosi svojo zgodbo.

In prav tako kot gledališki igralci, ki na odru predstavljajo druge osebe, se tudi naši otroci v folklornih kostumih prelevijo v nekoga drugega. Takrat postanejo otroci s konca 19. ali začetka 20. stoletja in uživajo ob plesu in tedanjih igrah. Ravno ta prehod pa jim omogočajo tudi oblačila. Naši nadobudni folklorniki jih res s ponosom nosijo, s čimer so še bolj prepričljivi. Mogoče je tudi to vzrok, da se je v letošnjem šolskem letu vpis otrok v to dejavnost močno povečal.

V folklorni skupini, ki že peto šolsko leto deluje v Šolskem kulturno-umetniškem društvu Verine zvezdice, je lani sodelovalo 14 otrok od 1. do 5. razreda (pridružila pa se nam je tudi harmonikarica iz 7. razreda), letos pa se je to število skoraj potrojilo. Tako sedaj dejavnost obiskuje kar 40 otrok, zato sem ustanovila mlajšo skupino, v kateri je kar 21 otrok iz 1. razreda, ter starejšo, ki jo obiskujejo že »stari mački«. V letošnjem šolskem letu smo imeli že 2 nastopa, in sicer za prvošolce na 1. šolski dan in na Dnevih narodnih noš, z veseljem pa se udeležimo še ostalih prireditev v okviru šole ali občine.

Upam, da nam bo v naslednjih letih uspelo pridobiti še preostanek folklornih kostumov, saj si bo letos treba nekaj oblačil za nastope sposoditi. Z našo pridnostjo, trudom in dobro voljo pa nam bo zagotovo uspelo. ■

Pravijo, da dober glas seže v deveto vas – za naše folklornike to zagotovo drži, saj je te fotografije na letošnjih Dnevih narodnih noš posnel in nam jih pozneje posredoval gospod Kwang Meng Tan iz Singapurja, ki se je tedaj udeležil festivala.

Otroci uživajo ob plesu in igrah iz časa 19. in začetka 20. stoletja

V folklorni skupini je lani sodelovalo 14 otrok

Vanja Hočevar | Foto: Vanja Hočevar in Mojca Fuchs Lukežič

ŠKUD *Verine zvezdice* se predstavi

S pevskim zborom, ki obsega otroško in mladinsko skupino, se redno udeležujemo območnih srečanj ter nastopov na šolskih prireditvah

Redno pripravljamo pravljичne noči za otroke 4. razredov

Ob tem naslovu se najverjetneje najprej pojavi vprašanje, kaj je to ŠKUD. Takoj nato pa še, kaj naj bi pomenile Verine zvezdice.

Pa le ni tako zapleteno, kot se zdi na prvi pogled ... Kratica ŠKUD pomeni šolsko kulturno-umetniško društvo, ki nosi ime Verine zvezdice. Tako je, na dupliški Osnovni šoli Marije Vere imamo svoje kulturno društvo, katerega osnovni namen je organizirati in spodbujati razvijanje ljubiteljskih kulturnih in umetniških dejavnosti. V poimenovanju društva pa tako seveda ne bi mogli iti mimo naše prve akademske igralka Marije Vere, po kateri je poimenovana naša šola. Ker pa so naši kulturni ustvarjalci naši osnovnošolci, lahko zanje rečemo, da so še zvezdice (torej Verine zvezdice), ki bodo nekoč zagotovo zrastle v prave zvezde.

O društvu se je sicer v Dupličanu že pisalo takoj ob sami ustanovitvi leta 2010, vendar se nanj nepravilno večkrat pozabi, čeprav je še kako močno, saj pokriva različna ustvarjalna področja, kot so glasbena, gledališka, likovna, literarna, plesna, multimedijška in prireditvena. V zadnjih treh letih se lahko pohvalimo s številnimi uspehi. S pevskim zborom, ki obsega otroško in mladinsko skupino, se redno udeležujemo območnih srečanj ter nastopov na

šolskih prireditvah, na šoli delujejo tudi dve zelo uspešni dramski skupinici in otroška folklorna skupina, naši likovniki in recitatorji ter literarni ustvarjalci žanjejo uspehe na najrazličnejših natečajih, zadnji dve leti smo se uspešno predstavili tudi z dvema šolskima mjuzikloma, redno pripravljamo pravljичne noči za otroke 4. razredov, pustna povorka po Duplici je postala že tradicionalna in še bi lahko naštevati.

Vedno se najde energija še za nekaj ustvarjalnosti in noro dobre ideje. Toda kaj ko nas pri tem večkrat ovira denar. Pri gledaliških skupinah seveda potrebujemo kostume in rekvizite, v folklorni skupini zagotovo ne gre brez folklornih kostumov ... Naš glavni vir dohodka so trenutno članarine. Zato vas vabimo, da tudi vi postanete del našega društva in tako prispevate še k večji učinkovitosti in kvaliteti društva. Izpolnite pristopno prijavo in jo prinesite v tajništvo OŠ Marije Vere, kjer jo oddate in plačate članarino, ki znaša 10,00 evrov (5,00 € za upokoјence, učenice, dijake in študente). Statut društva si lahko ogledate na spletni strani OŠ Marije Vere.

S skupnimi močmi lahko otrokom zagotovimo izražanje svoje ustvarjalnosti in domišljije. ■

PRISTOPNA IZJAVA

Želim postati član/-ica Šolskega kulturno-umetniškega društva Verine zvezdice.

Članarino za leto 2014, ki znaša 10,00 € (5,00 € za upokoјence, učenice, dijake in študente) bom plačal/-a v tajništvu šole.

Potrdjujem, da sem seznanjen/-a in sprejemam pravila društva.

Ime in priimek:

Naslov stalnega prebivališča:

Izobrazba:

Zaposlen pri:

Letnica rojstva:

Telefon:

E-pošta:

Kraj in datum:

Podpis:

PODATKI O ZAKONITEM ZASTOPNIKU (za člane do 15 let)

Ime in priimek:

Naslov stalnega prebivališča:

Telefon:

E-pošta:

Soglašam, da postane član/-ica Šolskega kulturno-umetniškega društva Verine zvezdice in potrdujem, da je seznanjen/-a in sprejema pravila društva.

Kraj in datum:

Podpis:

Irena Zagožen | Foto: Irena Zagožen

Štanjel in Piran po naše

Razstava likovnih del OŠ Marije Vere in OŠ Toma Brejca iz Kamnika

Učenci iz OŠ Marije Vere in OŠ Toma Brejca iz Kamnika so imeli v aprilu in maju 2013 likovno razstavo.

Razstava z naslovom »Štanjel in Piran po naše« je gostovala v Šoli Idej na Šutni v Kamniku. Na razstavi so bile na ogled slike učencev osmih in devetih razredov, ki obiskujejo izbirni predmet likovno snovanje. Likovna dela so nastala na dvodnevni koloniji v Štanjelu in Piranu, kamor so se učenci skupaj s svojima mentoricama, Vesno Kropivšek in Ireno Zagožen, odpravili na začetku novembra 2012.

Najprej so se ustavili v slikovitem srednjeveškem Štanjelu, kjer se za obzidjem skrivajo grad z galerijo Lojzeta Spacala, kraška hiša, cerkev, stolp na vratih, sloviti Ferrarijev vrt ... Ogledali so si galerijo Lojzeta Spacala in prav tam začeli dobivati navdihe za likovne izdelke. Prve risbe in skice v črno-beli tehniki so tako nastale že v Štanjelu.

Pot jih je nato vodila do Fiese, kjer so se nastanili. Popoldne so namenili obisku Pirana, kjer so imeli nov fotografski izziv – foto-

grafiranje detajlov mesta Piran. Med sprehodom po mestu so si ogledali motive za naslednji likovni izdelek.

Po povratku v Fieso so izdelovali reprodukcije Spacalovih del v tehniki kolaža, pri čemer so lahko kombinirali različne likovne tehnike in ustvarjali na večjih formatih papirja.

Tudi večer je minil ustvarjalno in zabavno s poslikavami obrazov in fotografiranjem črte v prostoru.

Naslednje juto so s slikarskimi pripomočki odšli v Piran, kjer so si izbrali željen motiv in ga naslikali v izbrani barvni tehniki. Čas je hitro mineval in tudi likovni izdelki so počasi postajali vse boljši.

Po vrnitvi v Fieso jih je čakal zadnji likovni izziv – izdelava matric za grafično tehniko linorez, ki so jih natisnili pozneje v šoli.

Tako sta se zaključila dva ustvarjalna dneva, kjer so se lahko učenci obeh šol družili, likovno izražali, ustvarjali, preizkušali različne materiale in tehnike ter se z njimi poigrali.

Mladi umetniki so ob likovnem ustvarjanju zelo uživali, kar se izraža tudi v njihovih umetninah. ■

Irena Zagožen

Mala Groharjeva kolonija

Ariana Godicelj in njena upodobitev ulične svetilke

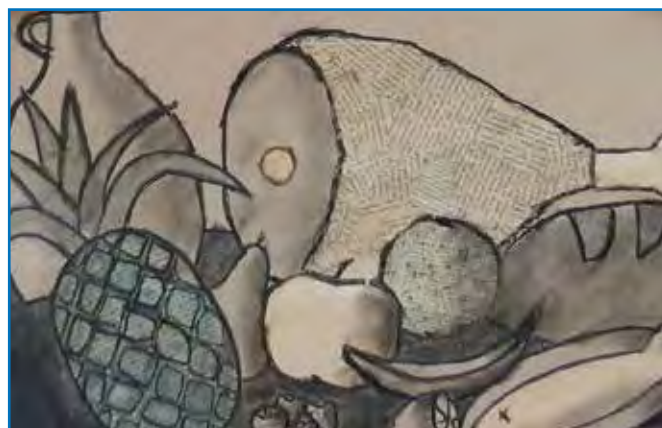
Zveza kulturnih društev Škofja Loka, Javni sklad RS za kulturne dejavnosti in Občina Škofja Loka so 27. septembra 2013 organizirali Malo Groharjevo kolonijo v Škofji Loki. Kolonija je namenjena mladim umetnikom iz višjih razredov osnovnih šol.

Sodelovali so trije učenci iz OŠ Marije Vere: Polona Ipavec, Nuša Štrajhar Ahačič in Nejc Koželj. V oblačnem dnevu so učenci risali motive Škofje Loke v poljubnih tehnikah. Popoldne smo si ogledali podelitev nagrad avtorjem izbranih del nastalih na Groharjevi koloniji 2012. Nagrajena je bila tudi bivša učenka OŠ Marije Vere Ariana Godicelj, ki je naslikala detalj ulične svetilke v kombinirani tehniki. ■

Irena Zagožen

Zlato mednarodno priznanje

10. maja 2013 je v Moravčah potekal že sedemnajsti EX TEMPORE s pridihom poezije. Letošnja tema za likovno ustvarjanje je bila HRANA MOJEGA KRAJA. Gre za mednarodno tekmovanje, na katerem se zberejo naši najboljši učenci, zato smo še posebej veseli, ker je učenec OŠ Marije vere Danijel Vurunič za svoje delo dobil zlato mednarodno priznanje. ■

Danijel Vurunič z nagrajenim delom

mag. Katarina Kesič Dimić, prof. defektologije

Vzgajate *prince in princeske* ?

Pred kratkim sta k meni na posvet prišli zaskrbljena mama in njena desetletna hči. V telefonskem pogovoru, ko sva se dogovarjali za termin, je mama omenila, da bi rada nasvet glede hčerkega učenja. Na kratko je povzela, da jo moti, ker se mora ves čas učiti skupaj z njo. Deklica je sicer kar uspešna učenka, da pa jo skrbi, kaj bi se zgodilo, če bi jo z učenjem pustila samo.

Po nekaj minutah pogovora smo malce prevetrile običajen delovni dan deklice, dajmo ji ime Maša. Izkazalo se je, da Maša piše domačo nalogo na kuhinjski mizi. Tisti, ki imate šoloobvezne otroke, boste potrdili, da je to dokaj običajna praksa, s čimer se strinjam. V nadaljevanju pa sem ju prosila, naj povesta, kaj o učenju snovi. Mama je povedala, da se deklica uči v dnevni sobi na kavču. Zanimalo me je, kako ji to uspeva, saj vemo, kaj vse se v običajni družini v dnevni sobi dogaja. Izvedela sem, da morajo biti takrat vsi tihi. Torej, mama mora brati knjigo, babica sedi čisto pri miru na kavču, dedek gleda skozi okno, oče pa podaja zvezke in knjige. Totalna tiranija nad štirimi odraslimi osebki s strani desetletnega človeškega mladiča. Se spomnite, kako pogosto berete, da morate malega otroka naučiti, da vam ne sme skakati v besedo in mora počakati, ko se pogovarjate na primer s partnerjem?

Zagotavljam vam, da se zgodba nadaljuje. Zanimalo me je, kdaj hodi Maša ob večerih spat. Soglasno sta povedali, da okoli desetih. In kaj dela do takrat? Že prej omenjeno družbo preživlja družabni čas v dnevni sobi. Težko, a vendar sem ji dopovedala, da mama in oče potrebujeta svoj prostor in čas. Da se imajo odrasli za pomeniti veliko pomembnih in manj pomembnih stvari. In da imata pravico do zasebnosti. Tega ne smete pozabiti. Četudi otroci še ne spijo, morajo biti od osme ure zvečer v svoji sobi in se sami zabavati. Pa ne z računalnikom, kot je predlagala Maša, temveč s knjigami, z risanjem, s poslušanjem najljubše glasbe ali zgolj z razmišljanjem in meditiranjem. Dve uri pred spanjem naj ne obremenjujejo svojih mladih glav z multimedijskimi občili. Seveda se je Maši vse to zdelo strašno nepravilno. Zagotovo me je zasovražila, a tudi proti mami

so sikali črni pogledi, saj jo je konec koncev ona privedla do te zaganjane svetovalke Nebodijetreba.

A zopet smo naleteli na težavo. Kako bo Maša zaspala, če vendarle spi v spalnici svojih staršev, v zakonski postelji, oče pa na kavču? In nikakor ne more zaspati brez svoje mame. Se spomnite, ko sem že enkrat omenila besedo tiranija? Mamino pojasnilo je bilo, da Maša nikoli ni hotela spati sama. Da sta jo imela z možem že kot dojenčka vedno na sredini postelje. Ker je hudo jokala, ko so jo položili v otroško posteljico. Se vam dogaja podobno? Popolnoma logično je, da je prvo leto po rojstvu vez med mamo in otrokom intenzivna, včasih skoraj živalsko močna. A odrasli je tisti, ki mora otroku povedati, kaj je prijetno in kaj je prav. Za otroka je nadvse prijetno, da spi med svojimi starši. Ni pa to prav kar v nedogled. Če mama ne zmore, je prav, da po mizi useka oče in mulčka odnese v svojo sobo (ali posteljico). Naj on naredi red. Ker je poleg očeta tudi mož svoji ženi.

Maša je bila na robu solza, mama se je komajda zadrževala. Povedala je, da je prišla po pomoč, ker enostavno ni več zmogla. In ravnala je preudarno in bistroumno. Ničesar je nisem obtožila, le pohvalila, da je pogumna, ker je potrkala na moja vrata. Med pogovorom je sama spoznala, kje vse je zašla. A pripravljena je bila narediti nov, drugačen korak, za kar ji čestitam.

Maši, ki ni več prikrivala solz, pa sem povedala, da ima vso pravico tega sveta, da občuti jezo, žalost, razočaranje, izdajo in še marsikaj. In da je tudi povsem legitimno, da se zjoka. A da je vendarle čas, da prepozna razliko med tem, kaj je prijetno in kaj je prav. In verjela sem, da bosta kmalu obe vedeli, da se bo tisto prav dolgoročno izkazalo kot prijetno in koristno.

Ni minilo dva tedna, ko je Maša med odmorom kar sama potrkala na moja vrata. Najprej se je pokazal en velik nasmešek, o solzah in zameri ni bilo več nobene sledi. Veselo me je seznanila, da stvar resnično deluje in da se z mamo tudi manj prepirata. Ali ne bi bilo škoda, da ne bi poskusili?! ■

Andreja Vukmir

Kaj se dogaja v možganih naših otrok

KAJ SE DOGAJA V MOŽGANIH OTROK IN STARŠEV
ob izbruhih jeze, kričanja v trgovini, trme, nerazumnega strahu, prepirih in drugih stresnih situacijah, ki jih pogosto doživljamo mi in naši otroci?

Možgani: skrivnostni organ

Najbrž nam razen utrujenosti in kako to preživeti, kakšni možgani še na misel ne pridejo. Pa vendar so ravno to trenutki, ko lahko zase in za svojega otroka naredimo največ.

Večina znanja o človeških možganih je bilo pridobljenega v zadnjih dveh desetletjih, zato ni naključje, da devetdeseta leta imenujemo tudi desetletje možganov. Nova tehnologija je znanstvenikom omogočila raziskovanje možganov na način, kot to ni bilo mogoče nikoli prej. Raziskave so sicer potrdile marsikaj, kar so vedeli že prej. Odkritje, ki je v sami osnovi 'pretreslo' svet nevrologije pa je spoznanje, da so možgani v osnovi plastični: to pomeni, da se fizično lahko spreminjajo skozi celo življenje in ne samo v otroštvu, kot se je sprva domnevalo. Če so znanstveniki možgane prej preučevali bolj z vidika delovanja posameznih možganskih centrov, jih zdaj raziskujejo bolj z vidika povezovanja oziroma integracije, kot to strokovno imenujemo. Način, kako integracija v resnici poteka, je fascinanten in se ga večina ljudi ne zaveda. To je odprlo povsem novo polje – ne samo na področju nevrologije pač pa tudi na področju razumevanja človeka, njegovega delovanja in odzivanja v odnosih, predvsem kako se razvijajo možgani otrok in s tem znanje, kaj so v resnici sposobni, kaj lahko od njih v različnih fazah odrasčanja pričakujemo. Integrirani možgani ustvarjajo uravnotežen in koordiniran nevrološki sistem v človekovem telesu. To pa je osnova za zdravo psiho človeka. Integracija je osnovni mehanizem našega zdravlja in dobrega počutja, povezanosti, odprtosti, harmonije, odzivnosti, občutka zase, sočutja in empatije. Še tako zahtevne in poglobljene znanstvene raziskave pa so smiselne takrat, ko lahko to prenesemo v naše življenje.

Knjiga Celostni razvoj otroških možganov

Avtorja pričujoče knjige sta se odločila, da napišeta preprosto in razumljivo knjigo, v kateri sta na vsem razumljiv način predstavila zahtevne nevrološke teme in pojasnila, kako se razvijajo možgani otrok, kaj zmorejo razumeti in česa ne, kako se odzivajo in kaj se v interakciji dogaja ne samo v otroških ampak tudi v odraslih možganih staršev. Knjiga je napisana tudi kot priročnik, v katerem je opisanih **12 praktičnih metod**, ki nam pomagajo preživeti težke trenutke s svojimi otroki in hkrati spodbujajo t.i. možgansko integracijo, ki je osnova za uravnoteženo čustveno življenje. Predstavlja nam, kaj se dogaja v možganih slehernega od nas, ki smo v odnosih. In to je na trenutke osupljivo.

Knjiga pa ni namenjena samo staršem, pač pa tudi vzgojiteljem, učiteljem, pedagogom, psihologom, terapevtom in vsem posameznikom, ki delajo z otroki in ki skušajo razumeti medčloveške odnose.

Družinski in terapevtski center Pogled

V veliko veselje nam je, da nam je v našem Terapevtskem in družinskem centru Pogled uspelo izdati knjigo *Celostni razvoj otroških možganov*. Zavedamo se, da je v Sloveniji o vzgoji in razvoju otrok izšlo že veliko kakovostnih knjig. Pa vendar smo se odločili, da zaradi edinstvenosti tej zbirki dodamo še pričujočo.

Pri svojem terapevtskem delu se srečujemo s starši, ki vedo, kako bi bilo treba ravnati v določenih zahtevnih situacijah in kaj želijo dati in prenesti svojim otrokom, pa jim to velikokrat ne uspe. Čutijo in zavedajo se, da njihov odziv pogosto ni primeren, vendar ne zmorejo drugače in v težkih trenutkih izgubijo tla pod nogami. Večina se oglasi pri nas z močnimi občutki krivde ali pa preprosto ne razumejo, kaj se dogaja.

V knjigi bomo našli odgovore na mnoga vprašanja.

V samem jedru je osnovno sporočilo sočutno starševstvo, kar ne pomeni le sočutja do otrok, ampak tudi do staršev. Sočutje pa ni lastnost sama po sebi. Za to, da postanemo sočutni, si moramo prizadevati in razvijati (tudi naše možgane). Knjiga nas opremi s tem, kako se podati na to pot, kako po njej hoditi in vztrajati, tudi če nam včasih ne uspe.

Sicer pa v Zavodu Pogled nudimo strokovno terapevtsko pomoč posameznikom, parom in družinam, ki se soočajo z različnimi čustvenimi tiskami. V okviru centra delujejo različne podporne in terapevtske skupine, kot so podporna skupina za strokovne delavce, starše in terapevtska skupina za hčerke.

V okviru Zavoda deluje tudi poseben terapevtski program za posameznike, ki trpijo za posledicami hudih tesnob, paničnih napadov ter za posledicami akutne in posttraumatske stresne motnje.

Poleg terapevtske dejavnosti se center ukvarja tudi z izdajanjem knjig s terapevtskega strokovnega področja, zato z veseljem napovedujemo izid nove knjige istega avtorja, ki pa se tokrat ukvarja z najstniškimi možgani. Najstniki so za vse velik izziv, še večji pa so sami zase. V knjigi se bomo lahko seznanili, zakaj so ta leta tako turbulentna in kaj se v njihovih glavah takrat v resnici dogaja. ■

mag. Katarina Kesič Dimic, prof. defektologije

Pogovor **mag. Katarina Kesič Dimic**

Mag. Katarina Kesič Dimic je profesorica defektologije. Trenutno je zaposlena na OŠ Marije Vere Kamnik, kjer se kot specialna pedagoginja največ posveča otrokom s posebnimi potrebami, najpogosteje tistim s težavami pri učenju. Svetuje tudi staršem in učiteljem ter vodi predavanja in delavnice. O otrocih s posebnimi potrebami je do zdaj napisala 12 knjig, je tudi avtorica mnogih člankov, večkrat je tudi gostja na radijskih in televizijskih oddajah.

Zakaj ste se sploh odločili za študij defektologije (specialne pedagogike)?

Ko sem trenirala športni ples (med 12. in 20. letom), sva s soplesalcem veliko nastopala. Spomnim se, da sva enkrat nastopila na dobrodelnem koncertu Sožitje in do mene je na plesišče prišel fant z Downovim sindromom, me objel in mi rekel, da sem lepa. Takrat sem bila stara 17 let. Ni me motilo, da me je objel. V bistvu mi je njegovo vedenje sedlo v srce. Ta odkritost in spontanost. Podaril mi je del sebe, za vedno. V tem obdobju sem tudi veliko prebirala Freuda in njemu sorodne duše. Zanimalo me je vse človeško, še posebej odkloni in posebnosti. Na tako temo sem pripravila tudi raziskovalno nalogo pri psihologiji za maturo. Strašno mi je bilo zanimivo, da narava lahko dela hkrati take čudeže in na drugi strani ovire, zgolj npr zaradi. enega samega kromosoma.

Je odločitev za študij povezana tudi z vašimi lastnimi izkušnjami med šolanjem?

Zelo močno mi je v spominu ostaja prizor, ko smo se pripravljali na esej za maturo slovenščine in je profesorica pred celim letnikom precej kritično rekla, naj pazim, da ne bom pri pisanju spet uporabila preveč »tistih svojih nenavadnih idej« (ona je moje šolske eseje vedno precej kritizirala in so bili popolnoma podčrtani, čeprav je bil pravopis praktično neoporečen). Na koncu sem bila med tistimi, ki so za esej dobili dodatne točke.

Kakšne učiteljice so vam bile torej všeč?

Med pogovori z različnimi ljudmi pogosto obnavljamo svoje izkušnje iz šolskih dni in ugotavljam, da se večinoma spominjamo tistih učiteljev, ki so ostali v naših srcih in tistih, ki se nam še vedno pojavljajo v nočnih morah. Biti učitelj (vzgojitelj) je privilegij, poslanstvo in odgovornost. Dobri učitelji so balzam za otroke, od slabih se verjetno naučimo, da taki ne želimo biti nikoli.

Nasploh sem se iz svojega šolskega obdobja naučila, da odrasle avtoritete (učitelji, trenerji) premalo zaupajo ali pa ne prepoznajo talentov otrok/mladostnikov ali pa se z njimi ne zmorejo soočiti, ker imajo sami tam težave. Zato zdaj sama pri učencih iščem ravno to.

Všeč so mi bile stroge, dosledne, pravične, srčne in spoštljive učiteljice. Tri iz OŠ bodo v mojem srcu ostale za vedno in neskončno sem počaščena, da imam z vsemi tremi danes še vedno stik.

Kje ste začeli svojo profesionalno pot?

Že kot absolventka sem začela delati v Zavodu za gluhe in naglušne v Ljubljani, z gluhi in naglušnimi malčki na predšolski enoti. In tam ostala leto in pol. Bila je izjemno bogata izkušnja, odprl se mi je nov svet. A kljub temu, da bi tam lahko ostala, me je srce vlečlo k individualnemu delu.

Kakšno je torej vaše delo? Kaj dela specialna pedagoginja na OŠ?

Specialni pedagog je lahko most med starši, učitelji in otrokom. Če gre za težje motnje, jih morda starši še niso sprejeli in prihajajo do učiteljev nastrojeni ali prestrašeni. Po drugi strani so tudi učitelji upravičeno prestrašeni ali pretreseni, če v svoj razred dobijo otroka z motnjo, za katero še nikoli v življenju niso slišali. V času svojega študija so dobili izjemno malo tovrstnih informacij. Če se trikotnik vzpostavi, je tako delo zares prijetno, saj je otrok tisti, ki nam dokazuje uspeh in kaže cilj. Specialni pedagog je poleg tega, da otroku nudi posebne metode dela po prilagojenih načinih, neke vrste koordinator. Pogosto pa se žal napačno pričakuje, da bom otroke malo »pošraufala« in nastavila ter odpravila motnje. Ravno določene motnje so tiste, ki delajo posameznike tako zelo univerzalne in jih ne gre popravljati. Potrebno je iskati kompenzacijske strategije.

O katerih otrocih sploh govoriva?

Zelo nerada predalčkam otroke, saj ima vsak svoje določene posebne potrebe. Tisti, ki hitro napreduje v gibalnem razvoju, morda jeclja. In obratno se tisti, ki ni ravno najbolj okreten, nauči brati že s tremi leti. Uradno pa otroke s posebnimi potrebami opredeljuje Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami (ZUOPP). To so slepi in slabovidni, gluhi in naglušni, gibalno ovirani, otroci s primanjkljaji na posameznih področjih učenja, nadarjeni otroci, otroci z motnjami v duševnem razvoju, dolgotrajno bolni, z govorno-jezikovnimi motnjami ter s čustveno in vedenjskimi motnjami.

Prej ste omenjali prilagoditve. Kaj sploh so prilagoditve?

Zelo na kratko povedano – prilagoditve omogočajo, da lahko otrok kljub svojim oviram pokaže svoje znanje na določenem področju. Logično je, da slep otrok ne bo reševal klasičnega testa. Malo manj pa je v praksi žal logično, da otrok z disleksijo potrebuje povečan tekst, skrbno izbrano obliko črk ali celo bralca besedila.

Ali te prilagoditve otroke razvadijo?

Če so pravilno narejene in dozirane, nikakor. Vedno se oblikujejo na podlagi posameznika in njegovega razvoja (težav). Prav to me tudi pogosto sprašujejo učitelji na predavanjih – »Kako bodo pa potem v življenju funkcionirali, če jim bomo zdaj dali večje črke na test?«. Tako razmišljanje je napačno in ne vodi v pravo smer. Tudi sami si doma delamo kup prilagoditev, pa se tega sploh ne zavedamo. Nekdo olupil krompir z navadnim nožem, drug z lupilcem. Tretji kupi pire krompir kar v instant vrečki, četrti uživa v njem v restavraciji. Ni treba živeti v pomanjkanju krompirja, če ga ne želite ali ne znate lupiti. Potrebno je le odstraniti misli, ki nas ovirajo.

Foto: Mateja Jordovič Potočnik

Kako se je vaše videnje do teh otrok spremenilo v teh trinajstih letih?

Včasih se mi je zdelo, da sem v delu uspešna, če otroci dobijo dobre ocene in zaključijo OŠ. Danes vem, da to ni pravo razmišljanje. K sreči sem do tega prišla kmalu v svoji praksi. Ni vsak otrok narejen za redno OŠ. Pogosto otrokom delamo krivico, ker jih skušamo na vsak način vključiti v redno šolo. Njihove sposobnosti so drugačne, zato potrebujejo drugačne programe, drugačne strokovnjake. Kakšna je cena osnovnošolskega spričevala, se marsikdo od staršev ali učiteljev nikoli ne vpraša. Je to sploh pravično do otroka?! Na nek način je to zloraba otroka. Da vsakodnevno obiskuje ustanovo, ki ga postavlja pred strelski zid – od njega zahteva reševanje nalog, ki jih enostavno ne zmore. Vsak dan je žalosten, postane osamljen, morda neješč, napadalen, zaide v neprimerno družbo. Po drugi strani pa v redni šoli ne razvije veščin, ki bi jih drugje in bi mu veliko bolj koristile v življenju kot na primer računanje Pitagorovega izreka ali spreganje glagolov.

Kaj bi storili, če bi vam predlagali, da mora vaš otrok obiskovati specialnega pedagoga?

Nič. Obiskoval bi ga, ravno tako kot zdaj obiskuje logopeda. Logopedi, psihologi, specialni pedagogi in ostali –ogi niso babbavi. Tu so zato, da pomagajo staršem pri vzgoji in otroku pri napredovanju.

Kaj za otroka pomeni, da obiskuje specialnega pedagoga?

Ovisno od otroka samega in od odnosa njegovih staršev do tega človeka. Nekateri otroci silno radi prihajajo in se počutijo kazno-

vani, če ura morda odpade. Večina se jih zaveda svojih težav in se želijo izboljšati. Seveda pa so tudi otroci, ki jim je to v breme, morda zato ker bi se v razredu zlili z okolico, na individualnih urah pa morajo aktivno sodelovati celo uro.

Kakšen odnos imajo starši do vas in vašega dela?

Pogosto me jemljejo kot samoumeven dodatek k šoli. Nekateri niti ne ločijo mojega dela od dela svetovalne delavke (čeprav se precej razlikuje). Nekateri so zelo hvaležni za vsako pomoč, spet drugi pričakujejo, da bo na urah otrok opravil domačo nalogo za nazaj in za sproti, rešil sprotne snov in še prepisal manjkajoče zapiske. Delo specialnega pedagoga niso inštrukcije. In njihov otrok je ranljivo živo bitje, ki v 45 minutah ne zmore čudežev.

So tudi taki, ki bi prišli po nasvet, pa se malce bojijo. Slovenci smo izredno polni napačnih predsodkov: »Če tvoj otrok hodi k specialnemu pedagogu, verjetno ni normalen.« Določeni kar odlašajo in si ne priznajo, da imajo problem. Sem mnenja, da pol problema rešiš že, ko si ga šele priznaš. Ko začneš iskati rešitev, pa si že na poti proti cilju.

Kaj vas po vašem mnenju dela dobrega specialnega pedagoga?

Osebnostno verjamem, da mora biti v vseh poklicih, ki so povezani direktno z ljudmi, strokovnjak najprej človek. Vsekakor so znanje in izkušnje neprecenljivega pomena, a vse to nič ne šteje, če strokovnjak nima afinitete do sočloveka. V dobro si štejem, da imam otroke rada, verjamem v njih, jih spoštujem in čutim z njimi.

Napisali ste dvanajst knjig – od pravljič do strokovne literature. Kako se je začelo?

Kadar pišem knjige, dobivam vedno bolj občutek, da se mi zgodijo. Da me vodijo vse te zgodbe, ki so se mi v teh letih dela z otroki dogajale, ker sem imela to srečo, da so se mi zaupali, mi zaupali in sodelovali z mano. Prepričana sem, da zato, ker sem vedno videla njih kot osebe, kot tisto nekaj, kar je pod ledeno goro v morju. In otroci to čutijo, sploh taki, ki jih ima okolica za drugačne.

Začelo se je s knjigo o deklicah z motnjo ADHD in potem nadaljevalo z nekaj strokovnimi knjigami. Potem pa se mi je zdelo, da bistvenejši otroci, da morajo oni razumeti, zakaj nekateri sošolci ne zmorejo. Če te sprejmejo sošolci, če imaš prijatelje, si srečen kljub težavam pri učenju.

Kaj nam sporočajo vaše knjige?

Opominjajo okolico naj na široko odpre oči in srca ter sprejme drugačnost. Da ta drugačnost obstaja in vedno bo. Da je okolica tista, ki jo dela tako zelo drugačno in očitno, ker se ne zmore soočiti z njo. Učijo, da je oseba v tretji klopi otrok s srcem in čustvi, prav tako kot vsi ostali okrog njega. Otroci, ki želi, da bi videli kaj zmore in ne vedno samo česa ne zna. Da on ni npr. disleksija, ampak je prvo npr. Peter – otrok.

Katera knjiga vam je najljubša?

Upate tako vprašanje postaviti mami 12 otrok? Vsaka je zase najljubša, vsaka ima zase svojo zgodbo, vsaka me spominja na drugo dušico in na druge življenjske okoliščine. Vsekakor sem bolj navezana na otroške, čeprav je bilo za strokovne potrebne veliko več časa in garanja. A otroci so najstrožji sodniki, zato ni bližnjic.

Po kateri najraje posegajo otroci?

Mlajši verjetno po *Kamaronih s parabajzovo omako*, ker jih pritegne naslov. Malo starejši pa verjetno po *Skrivnost x 4*, ker jim je tematika bližja in se z njo lažje identificirajo.

Ali knjige temeljijo na resničnih zgodbah?

Vse so resnične na svoj izmišljeni način. Vse so žive. Nobena zgodba ni popolnoma izmišljena, ampak so vse plod srečevanja z otroki, starši in učitelji. Marsikdo se v kateri od njih najde, a vendar to ni on, pa čeprav bi lahko bil. Niti ena zgodba ni zgodba enega samega posameznika. Prepletene so z več posamezniki. Zato, da ne bi koga zbolele in zato, da druge naučijo največ.

Koliko časa traja, da napišete knjigo?

Pri strokovnih knjigah sem porabila precej časa, ker je bilo mnogo raziskovanja. Pri otroških se zadeve zgodijo hitreje, saj me na nek način »pičijo« in takrat jih moram čim prej napisati. Če slučajno nimam časa, pa zapisujem ideje na najbližje listke, ki jih imam pri sebi. Včasih je to lahko tudi račun v denarnici ali nakupovalni listek. Nimam posebnega bloka. Tako ne bi bilo več čarobno.

Med vašimi knjigami sta tudi dve o demenci. Kako, da je ta tema zašla med knjige o posebnih potrebah?

Ker to demenca tudi je – ena ogromna posebna potreba. Ker človek dejansko začne funkcionirati kot otrok s posebnimi potrebami (ne zmore več črkovati, pogledati na uro, računati). Ta bolezen je precej naporna za okolico zato se mi je zdelo pravično, da otroci dobijo razlago zase. A pravi vzrok za pisanje teh dveh knjig je oseben – pred kratkim sem izgubila dedka, ki se je kar nekaj let boril z demenco.

Ali lahko pričakujemo kmalu kaj novega izpod vašega peresa?

Že nekaj časa imam napisano besedilo za slikanico, ki govori o upoštevanju različnosti in doseganju potencialov, o spodbudnih učiteljih in spoštovanju učencev. Konceptualno je zastavljena drugače od mojih prejšnjih, a namen je praktično enak. Ob njej mi vedno pade na misel citat priljubljenega marketinškega guruja Setha Godina: »Zelo dobri učitelji so dragoceni. Slabi povzročajo nepopravljivo škodo.« Nekaj mi pravi, da moram s to slikanico počakati na pravega založnika.

Vključena sem na vašo mailing listo. Kako ste prišli do te ideje?

Od nekaj rada raziskujem, berem, poslušam. Preberem veliko strokovnih člankov in knjig, vidim filme, ki se tičejo mojega področja. Nekega dne se mi je zdelo odlično, da začnem vse te informacije deliti s prijatelji. In potem se je krog prejemnikov začel večati. Začele so mi pisati tudi prijateljice prijateljic in tako naprej. Zdaj je na listi že skoraj 500 prejemnikov iz vrst učiteljev, vzgojiteljev, staršev, starih staršev, strokovnjakov drugih strok in verjetno običajnih radovednežev. Zdaj pošiljam kvalitetne prispevke o vzgoji, učenju, učnih težavah, posebnih potrebah, odnosih in pa tudi o mojih novih člankih, knjigah in oddajah, v katerih gostujem.

Kakšni so odzivi vaših bralcev?

Slovenci smo dokaj redkobesedni. Raje kritiziramo kot komentiramo. V tem primeru je kritik malo, saj identitete niso prikriti. Ljudje mi pošiljajo zahvale za članke, se pa tudi oglasijo starši z vprašanji ali osebnimi izkušnjami, ki jih po njihovem dovoljenju anonimno delim dalje. Da bi spodbudila komunikacijo, sem se odločila, da vsak mesec podarim knjigo meseca nekemu, ki bo poslal nekaj kvalitetnega in zanimivega za našo skupino. Od takrat je postala komunikacija pogostejša.

Se lahko na to listo vključi kdorkoli?

Seveda. Vsak, ki ga ta področja zanimajo. In tudi odjavi se lahko takoj, ko ga ne zanimajo več. Enostavno mi napiše »pristopnico« na katarinakesticdimic@gmail.com.

Velikokrat tudi predavate in vodite delavnice. Kaj vas poslušalci najpogosteje sprašujejo?

Udeleženci, ki jim predavam, so večinoma iz generacij, ko je bil najbolj uveljavljen frontalni pouk. Redko sprašujejo, saj so naučeni, da se poslušajo. Je pa zanimivo, da se s premikanjem po Sloveniji tudi to spreminja. Štjerci so veliko bolj odprti in sodelovalni, podobne izkušnje imam s Primorsko. Tukaj okoli Alp smo bolj zadržani. Ljudje si želijo receptov – kako naj ukrepamo v primeru otrok npr. z disleksijo (ali ADHD). Slep recepti niso dobri. Otroci so posamezniki in si zaslužijo več od tega. Imate lahko dva otroka z disleksijo, pa bo pri enem moj nasvet zalegel, pri drugem pa mi bodo očitali, da nimam pojma. Še kadar sledimo kuharskemu receptu, večinoma prilagodimo recept sebi ali zmogljivostim svoje kuhinje. So preizkušene metode, ki se jih lahko uporablja, a vedno je treba pristopiti individualno. Ravno zaradi te želje po receptih, sem napisala knjigo Vsi učenci so lahko uspešni. Tam je zapisanih mnogo preizkušenih metod iz moje osebne prakse, ki so v pomoč tako učiteljem kot staršem.

Bi lahko za konec na kratko strnili, kaj nam sporočate s svojim delom?

Želim si, da bi lahko predala le en majhen delček izkušenj z otroki. Te energije, s katero te napolnijo. Teh stisk, s katerimi se soočajo zaradi svojih težav, ki jih predvsem povzroča okolica, ker ne vidi njihovih bogastev. ■

Seznam knjig Katarine Kesič Dimic:

- Ali deklice hitijo drugače? Sprejemanje deklic z ADHD
- Adrenalinske deklice, hitri dečki. Svet otroka z ADHD
- Priporočnik o branju
- Vsi učenci so lahko uspešni. Napotki za delo z učenci s posebnimi potrebami
- Kamaroni s parabajzovo omako – slikanica o deklici z disleksijo
- Nino in ADi HoDko – slikanica o dečku z motnjo ADHD
- Niki se zgodi pravljica – zgodba o deklici po amputaciji noge
- Skrivnost x 4 – mladinski roman o mladostnikih z disleksijo, gibalno oviranostjo, drugo versko pripadnostjo...
- Kradljivka spominov – mladinski roman o soočanju z dementnim dedkom
- Človek, ne spomni se – slikanica o babici z demenco
- Zojina rešitev – zgodba o nasilju v družini
- Doroteja in Sandi – zgodba o prijateljstvu

Filip Majcen Govc | Foto: Maja Strle

Maja Strle – mlada pesnica OŠ Marije Vere

Za Majo bi lahko rekli, da je prava šolska pesnica. Rimo stresa kar iz rokava in za vsako priložnost najde pesem. Zmagala pa je tudi že na kar nekaj pesniških natečajih.

Kdaj si začela s pisanjem pesmi?

Začela sem v 3. razredu.

Kdo te je navdušil za pesnjenje?

Pravzaprav nihče. S sošolko sva bili vsak dan po pouku v podaljšanem bivanju in nekega dne sva se tam dolgočasili. Razmišljali sva, kaj naj delava, in se zmenili, da poizkusiva napisati kakšno pesem. Res sva napisali dve ali tri pesmice in ker so naju učiteljice pohvalile, sva s tem nadaljevali, pozneje vsaka zase.

Ali veliko bereš poezijo? Kdo je tvoj najljubši pesnik in zakaj?

Poezije ne berem prav dosti, še največ tisto, ki jo moramo prebrati v šoli, npr. za domače branje in če povem po resnici, mi te pesmi običajno niti niso všeč. Berem pa veliko raznovrstnih knjig, ki mi bogatijo besedni zaklad in na ta način pomagajo tudi pri pisanju pesmi. Moj najljubši pesnik je Andrej Rozman Roza. Njegove rime gredo »zelo hitro v ušesa«, všeč so mi nenavadni izrazi, pogovorne besede in raznovrstne teme. Njegovo pisanje se mi zdi preprosto, pa vseeno zelo zanimivo.

Koliko in katere nagrade si že osvojila?

Prejela sem že kar nekaj nagrad na literarnih natečajih, tako za pesmi kot tudi za spise, in sicer Moja rodna domovina, Frkolinov natečaj, natečaj »Otroci sveta«, natečaj »Naravne in druge nesreče«, uvrstitev v finale natečaja »Rimaraja«, vsakoletna uvrstitev med finaliste natečaja otroške poezije v Mengšu, zmaga na natečaju »Moj najljubši košarkar«. Morda sem na kaj še pozabila ...

Na katero nagrado si najbolj ponosna?

Najbolj sem ponosna na nagrado na natečaju »Moja rodna domovina«. Junija letos sta nam nagrade in priznanja izročila ljubljanski župan in državni sekretar na Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Vsako jesen do sedaj pa je vse nagrajence v vladno palačo povabil tudi predsednik države. Za letošnje srečanje povabila še ni bilo ... ga pa čakam!

Meni se zdi pisanje pesmi zelo težko. Te je pri tem kdo usmerjal oziroma ti svetoval?

Pisanje pesmi se mi ne zdi prav nič težko. Bom povedala, kako se tega lotim jaz: ko že imam naslov pesmi ali vsaj temo, najprej na hitro razmislim, kaj približno bi dala v uvod, kaj v jedro in kaj v zaključek. Nato napišem prvi verz in poizkusim nadaljevati tako, da se rima. Če ne gre, v prvem verzu obrnem vrstni red besed, ali uporabim kakšno sopomenko itd., dokler mi ne uspe. In tako do konca. Vendar pa priznam, da je pri rimah ABAB in ABBA težje – tam je treba gledati ves čas tudi korak naprej. Včasih dobim kakšen nasvet, idejo ali spodbudo od mentorice, učiteljice Mojce F. Lukežič, za kar se ji ob tej priložnosti lepo zahvaljujem.

Koliko pesmi si že napisala?

V lanskem in letošnjem šolskem letu, torej do sedaj, sem jih skupaj napisala 43. Če prištejem zraven še tiste iz 3., 4. in 5. razreda, ki jih ni bilo tako veliko, žal pa tudi nimam vseh zbranih, bi rekla, da je vseh skupaj nekje od 55 do 60.

Katere so tvoje najljubše pesmi in zakaj?

Izbrala sem 6 pesmi, težko pa povem, zakaj ravno te. Moja rodna domovina mi veliko pomeni zaradi prejete nagrade, s pesmijo »Zakon« bi vas rada malo nasmejala, ob pesmi »Pijanec« in »Zelenjava« se je treba malo zamisliti ...

Ali imaš poleg pesnjenja še kakšen hobi? Kaj vse te zanima?

Drugo leto se učim igrati na klavir, preberem dosti knjig, vsako leto igram v šolskem mjuziklu, saj me zanimata gledališče in film, četrto leto hodim k tabornikom, tri leta sem trenirala plavanje, pa potem prenehala – Kamnik nima pokritega bazena, tako da se boljši plavalci vsakodnevno vozijo na treninge v Radovljico ali Kranj, zato sem se vsako leto branila, da bi šla v višjo skupino, nižje namreč plavajo v bazenu v CIRIUS-u, ki pa je za resen trening premajhen.

Kaj si želiš v prihodnosti? Bi se želela s pesnjenjem ukvarjati profesionalno?

Zavedam se trenutnih razmer v Sloveniji. Vem, koliko ljudi je brez službe kljub temu, da so šolani in pripravljeni delati. Tako da v

Predstavijo se nam

prvi vrsti upam, da bom, ko odrastem, sploh imela službo in redno plačo, če pa bom lahko delala kaj takega, kar bi me veselilo, pa še toliko bolje. Morda kaj v zvezi s TV, gledališčem, radiem, časopisom ...Tudi poklic knjižničarja bi mi bil verjetno všeč. Mislim, da se s pisanjem pesmi profesionalno ne bom ukvarjala, saj vem, da je samo od tega težko živeti. Ni dosti, če dobro pišeš – potrebuješ tudi dobrega ilustratorja, pa založnika, pa kakšno reklamo itd. Kar pa dosti stane. Vendar pa: nikoli ne reci nikoli ...

Maja, hvala za tvoje odgovore. Želim ti veliko uspeha še naprej. ■

LETOŠNJI DOPUST

Za letos željo smo imeli,
da bi na dopust na otok šli.
Smo že nazaj, zelo veseli,
saj dobro smo se imeli vsi.

Za otok Rab smo se odločili,
lep smo si najeli apartma.
Tam dobro jedli smo in pili,
je bilo veliko boljše kot doma.

Lepote otoka smo raziskovali,
kar smo videli, bilo nam je všeč.
Dosti pa tudi na plaži smo ležali,
ko v vodi se nam ni dalo biti več.

Morje je bilo kristalno čisto,
že zato bi šla rada tja še kdaj.
Tudi moji domači mislijo si isto,
da je bilo, kot da prišli bi v raj.

Lepa plaža, neokrnjena narava,
veter, ki občasno rahlo pihlja.
Tu se človeku res spočije glava,
in moči za naprej mu novih da!

MOJA RODNA DOMOVINA

Ko se nisem niti še rodila,
Slovenija se je osamosvojila.
Prej bila je priključena k »Jugi«,
tako da ukazovali so ji drugi.

Mislila sem, da je to gotovo šala,
ko mi je mami pripovedovala,
kako so v Italijo in Avstrijo hodili,
da so kupili lahko, kar so rabili.

Če si hotel imeti kavbojke na riti,
v Italiji jih je bilo treba kupiti.
Tudi po banane in margarino
je bilo treba iti včasih v tujino.

Slovencem je vsega zadostilo bilo,
na referendumu so glasovali tako,
da radi živeli v državi bi svoji,
a kmalu izbruhanli hudi so boji.

Tudi moj oči se je za Slovenijo boril,
Maistrovo zlato medaljo zato je dobil.
Odločil se je, da bo v vojski ostal,
še danes tam dela in nič mu ni žal.

Prva nam leta kar dobro je šlo,
sedaj pa vsi vemo, da je tako:
služb je premalo, plače so nizke,
marsikdo ne vidi izhoda iz stiske.
Upamo pa lahko seveda mi vsi,

da boljši časi bodo spet prišli,
da kot pred časom bomo vsi živeli,
težav z denarjem nobenih imeli!

ZAKON

ZAKON je beseda, ki več pomenov ima.
Katere? Vam bom kar takoj povedala:

ZAKON predpiše država, ga dopolnjuje,
da vsak državljan lahko ga izpolnjuje.

Sem očeta vprašala, kaj ZAKON je,
odgovoril mi je kar hitro, to se ve:

»Laško je ZAKON! Saj tako je v reklami,
če mi ne verjameš, pa vprašaj še mami!«

Sem njo vprašala, kaj ZAKON je,
pa mi takoj odgovorila je smeje:

»ZAKON je, ko dva, ki sta par,
veselo skupaj gresta pred oltar!«

Pa še nekaj mi povedala je,
a mislim, da to bila je šala le ...

Mi hitro rekla je nekako tako
(upam, da v resnici ni tako hudo):

da če slišala sem kdaj že za tisti rek:
»z najlepšo obleko greš v največji drek!«

PISANA JESEN

Leto kar prehitro se obrne –
zima, pomlad, poletje, jesen.
Lepo je, ko spet jesen se vrne,
saj velik sem ljubitelj njen!

Poleti je vroče, mrzla je zima,
zato še najraje imam jesen.
Mi je všeč, ko veter v krošnjah kima,
kadar v gozd na daljši sprehod grem.

Pisanih barv gledam drevesa,
ko listje počasi z vej leti.
»Lepo je, kot prišli bi v nebesa,«
mislimo si sprehajalci vsi.

Gozd v vseh barvah se preliva,
od rumene, zelene, rjave, rdeče.
Jesen zna biti res igriva,
ko počasi proti zimi teče ...

PIJANEC

V eni roki steklenica piva, v drugi žganja,
hoja njegova pa taka, kot da se mu sanja.
Spotoma še kakšen požirek popije,
je glasen precej, zraven še vpije.

Ljudje postrani ga gledajo vsi:
»Le kaj pijača iz človeka naredi!«
A on se za njihove poglede ne zmeni,
se raje še v sosednjo gostilno nameni ...

Vendar pa obsojati ga treba ni,
saj ne veš, kakšna težava ga pesti.
Res pa bi bilo lepše in veliko bolj prav,
da bi za reševanje težav drug način izbral!

ZELENJAVA

Pravijo, da je zelenjava zelo zdrava.
Kar naj bo, če pa se dobra mi ne zdi.
Imam raje, da je na krožniku pujs ali krava,
pice, svaljki, makaroni in podobne jedi.

Čokolada, piškoti, krofi, torte
mi seveda tudi gredo v slast.
Kaj čem – sem že pač take sorte,
da jih jem, čeprav so za zdravje past.

Ko nekoliko starejša bom postala,
si bom gotovo jedilnik spremenila:
tudi zelenjavo si na krožnik dala,
zdravo jedla bom in tudi pila!

Prestavitev podjetja MOBISHOP.SI

Podjetje MOBISHOP.SI je od februarja 2003 s sedežem na Duplici registrirano tudi v Sloveniji. Kot neodvisna blagovna znamka je v celoti v slovenski lasti in neodvisno nastopa v celotni regiji jugovzhodne Evrope pod istoimensko in zaščiteno blagovno znamko **MOBISHOP.SI**

Verjamemo, da smo s svojo vizijo prestopili meje, ki jih poznajo ostale gospodarske družbe, saj v vsako okolje poleg izdelkov prinašamo tudi veselje in nove priložnosti, naše ideje pa spreminjajo kariere v uspešnice. V procesu nenehnih izboljšav na vseh nivojih smo odprti za nove ideje, pripravljeni smo delati spremembe in puščamo prostor za ustvarjalno miselnost ter rešitve. Odpiramo dialoge in smo generalno osredotočeni na naše končne potrošnike v smislu zagotavljanja najboljših izdelkov. Naši sodelavci so pripravljeni na spremembe in sprejetje odgovornosti, so ustvarjalni in brez zadržkov prispevajo vse svoje sposobnosti. Med našimi najbolj uspešnimi proizvodi so vsekakor LED vgradne luči - paneli:

- Vibracijsko odporne
- Ultra tanke, na voljo v beli barvi
- Dolga življenjska doba do 50.000 ur
- Svetloba je svetla, vendar prijazna do oči
- Pripravljene za vgradnjo ali površinsko montažo
- Majhna delovna temperatura za dolgo delovno dobo
- Brez utripanja, okolju prijazna
- Visoko kakovostne lumisheet akrilne plošče (PMMA)
- Edge-lit osvetljevalna metode, z napredno tehnologijo svetlobnega vodnika

Tominvest d.o.o.

Ljubljanska cesta 15, 1241 Kamnik, Slovenija
www.mobishop.si, e-pošta: info@mobishop.si

Urmik odvozov odpadkov v KS Duplica

ZA OBMOČJA INDIVIDUALNIH GRADENJ IN OBMOČJA BLOKOVSKIH NASELIJ

ULICA / NASELJA	MEŠANI KOMUNALNI ODPADKI	MEŠANA ODPADNA EMBALAŽA	BIOLOŠKO RAZGRADLJIVI KUHINJSKI ODPADKI
BAKOVNIK	SREDA	SREDA	TOREK
BAKOVNIŠKA ULICA	SREDA	SREDA	TOREK
BAZOVIŠKA ULICA	SREDA	SREDA	TOREK
DOBAJEVA ULICA	SREDA	SREDA	TOREK
DOMŽALSKA CESTA	SREDA	SREDA	TOREK
GROHARJEVA ULICA	TOREK	PONEDELJEK	TOREK
JAKOPIČEVA ULICA	TOREK	PONEDELJEK	TOREK
JAMOVA ULICA	SREDA	SREDA	TOREK
JELOVŠKOVA ULICA	SREDA	SREDA	TOREK
KLAVČIČEVA ULICA	TOREK	PONEDELJEK	TOREK
KORENOVA CESTA	PONEDELJEK	PONEDELJEK	TOREK
LJUBLJANSKA CESTA	TOREK	PONEDELJEK	TOREK
LJUBLJANSKA CESTA	TOREK	PONEDELJEK	TOREK
LJUBLJANSKA CESTA	TOREK	PONEDELJEK	PONEDELJEK
LJUBLJANSKA CESTA	TOREK	PONEDELJEK	PONEDELJEK, TOREK
MENGEŠKA POT	SREDA	SREDA	TOREK
MENINSKA ULICA	SREDA	SREDA	TOREK
PEROVO + OBVOZNICA	SREDA	SREDA	SREDA
PRVOMAJSKA ULICA	SREDA	SREDA	TOREK
RUDNIŠKA ULICA	SREDA	SREDA	TOREK
SLATNARJEVA ULICA	SREDA	SREDA	TOREK
ŠIPKOVA ULICA	SREDA	SREDA	TOREK
ULICA MATIJE BLEJCA	TOREK	PONEDELJEK	TOREK